

# INS MARIANO

GENER DE 2018

Núm. 51

0,50 €

## L'ÚLTIM COLOR DEL DIA

**Pep Rovira**

LETRA FERITS  
SUPLEMENT  
CULTURAL



**ASSUMPTA  
MONSALVE**



**ADRIÀ  
PARELLADA**

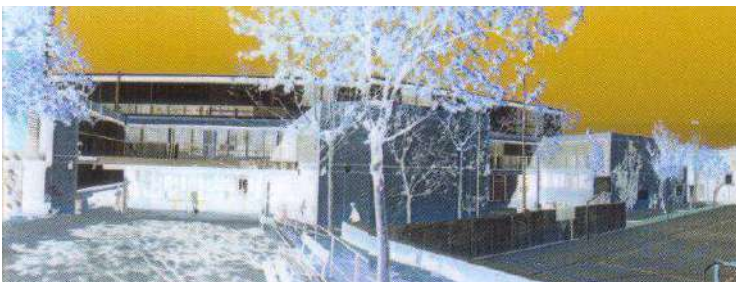


**ESTEVE  
COSTA**



**NÚRIA  
FARRÀS**

# EQUIP DE REDACCIÓ



## L'EQUIP DE REDACCIÓ

3r d'ESO

**3A:** Adrián Blanco, Pau Chavarría, Marcos García-Tizón, Lluç Landeira, Marian López

**3B:** Naiara Acero, Anabel Castillo, Alba Durán, Adrián Valcárcel

**3C:** Mario Caballero, Paula Calderón, Lydia Fernández, Paula García, Pau Giner, Sara Rodríguez

## AGRAÏMENTS

Volem fer constar el nostre agraïment a la direcció, pel seu suport; a l'AMPA, per la seva col·laboració econòmica; als conserges Isabel, Montse i Miquel, pel seu ajut en la venda dels exemplars; i a tots aquells que, adquirint-la, han contribuït a dinamitzar el centre.

Coordinador: Carles Ribó.

## SUMARI

3	Enquesta ràpida
4-5	Entrevistes al professorat:
6-7	.Esteve Costa
8-11	.Núria Farràs
12-14	.Assumpta Monsalve
	.Adrí Parellada
15	Parlem amb Ana Sánchez
16	Entrevista a SuperPilopi
17	Reportatge de You Tube
18	Prevenió de residus
19	Web sèrie: El viaje de nuestras vidas
20-21	Enquesta sobre l'esport
	Activitats acadèmiques i extraescolars:
22-26	.Activitats de centre
27	.Sortida a l'auditori i al museu de la música. Fira de la Puríssima
28	.Sortida al canal olímpic.
29	.Passejada pel Montseny
	.Excursió a Montserrat
	.Trobada esportiva a Torreblanca
30	.Escapada a la neu
31	.Nadal a la llar d'avis.
	.Decoració Nadalena
32-33	.Concert de comiat de l'any 2017
34	.Nou piano
	.Suport vital bàsic: desfibril·lador
	Lletraferits:
36-38	.Pep Rovira, <i>L'últim color del dia</i>
39-44	.2018 · Commemoracions
45-47	Entreteniments: encreuat, sopa de lletres, endevinalles
8-50	Recomanacions de viatges, cançons i videojocs.
51	Tierra trágame!
52-53	Tests psicològics:
	.Ets una persona ordenada?
	.Ets una persona egoista?
54	Solucionari
55	El mur
56	Contrabortada



# ENQUESTA RÀPIDA

1. Defineix-te amb una paraula.
2. On t'agradaria viatjar
3. Et vols casar? Església o civil?
4. Què vols ser de gran?



VICTOR VARGAS

1. Rialler
2. Infermer
3. Berlín
4. Sí, per l'església

1. Alegre
2. Auxiliar d'infermeria
3. Bahamas
4. Sí, per l'església.



ABIGAIL REDONDO



JOAN BROTONS

1. Intel·ligent
2. Metge esportiu
3. EEUU
4. Depèn, pel civil.

1. Divertida
2. Ballarina
3. USA
4. Sí, per l'església



AINHOA GARCÍA



ALEXIA CARMONA

1. "Borde"
2. Infermera
3. Maldives
4. No

1. Graciosa
2. Infermera
3. Califòrnia
4. Sí, pel civil.



MARIANA ANDRÉS

Anabel Castillo i Paula García

# ESTEVE COSTA

**“La meva meta en la vida és ser feliç i fer feliç la gent que m’envolta”**



**Quants anys tens?**

En tinc 32.

**Actualment, tens parella? Sí.**

**Quantes parelles (serioses) has tingut?**

Serioses, només una, amb la que estic ara.

**Has plorat mai per algun amor?**

La veritat és que no ho sé.

**Tens fills?**

No, no en tinc.

**Què volies ser de petit?**

Moltes coses, vaig anar canviant com qualsevol nen. M'agradaria haver-me dedicat al cinema, però això no ho he descartat encara.

**Has viscut sempre a Esplugues?**

No, durant un temps, de petit, vaig viure a Tarragona i també he viscut a Barcelona.

**En quants instituts has estat?**

He estat en un institut i per altra banda, a quatre escoles.

**Estàs satisfet/content amb el teu treball?**

Sí, però crec que encara puc millorar.

**Hi ha algun alumne que t'hagi marcat?**

Sí, en algun cas he vist alumnes que tenen moltes capacitats i que poden fer moltes coses a la vida.

**Com va ser el teu primer dia a l'institut?**

Va estar bé. Va ser interessant. Un dia de presentacions, etc.

**De què vas treballar abans de ser professor?**

De moltes coses: monitor, en una empresa amb un remolcador, guia de turistes (de grups d'estudiants), i moltes coses més.

**Estàs o has estat en alguna ONG? Quina?**

Diguem que he col·laborat en diferents moviments socials.

**Quina és la teva meta en la vida?**

Ser feliç i fer feliç a la gent que m'envolta.

**Quines creus que són les teves virtuts? I els teus defectes?**

Com a virtut penso que sóc comprensiu. Per altra banda sóc bastant despistat.

**Tens alguna mania?**

Algunes, com que no m'agrada la gent intolerant.

**Quins viatges has fet?**

Bàsicament per Europa: Itàlia, França, Bèlgica, Holanda, Regne Unit, Irlanda, Alemanya...

**Què et fa enfadar?**

Les mentides.

**Amb quin animal et sents identificat?**

Depèn del dia. M'agraden molt els tigris.

**Com et definiries en poques paraules?**

Bona gent.

**Quin destí seria el teu viatge de somni?**

Hi ha molts llocs on voldria anar: el continent americà (no només el nord, Sud-Amèrica també, m'interessa molt), per l'Àsia, l'Àfrica... Tinc en ment anar més enllà d'Europa.

**Què recordes de la teva infància?**

Bons moments de llibertat per no tenir tantes responsabilitats. Perquè contra més gran ets més responsabilitats tens. Ara m'agradaria tenir menys responsabilitats.

**Eres bon estudiant de petit?**

Depenent de l'assignatura, però la veritat és que se'm donaven malament les mates.

**T'agraden els esports? Si és que sí, quins?**

Sí, vaig jugar a futbol de manera bastant seriosa. També m'agraden les arts marcials.

**Què o qui et portaries a una illa deserta?**

Un globus aerostàtic per fugir d'ella.



Lydia Fernández i Marcos García

**Qui és la persona que més estimes?**

El meu cor és molt gran, hi ha i hi cap molta gent a dins. Estaria entre la meva família i la meva parella.

**Quins són els teus hobbies?**

El cinema és un d'ells.

**Què penses del comportament de la joventut d'avui en dia?**

Podria millorar molt.

**Què faries si et toqués la loteria?**

Depèn de la quantitat de diners que em toquessin. Però el que està segur és que viuria més relaxadament i viatjaria molt, molt, molt.

**Últimes paraules?**

Ha estat un plaer ser entrevistat per dos personatges tan il·lustres com vosaltres.

**ENQUESTA RÀPIDA:**

**Llibre:** "Un mundo feliz" de Aldous Huxley

**Pel·lícula:** "V de vendetta"

**Color:** Vermell o granat

**Número:** 13

**Menjar:** Pop a la gallega

**Olor:** Pastís recent fet

**Cançó:** "Ace of spaces" de Motorhead

**Estiu o hivern:** Estiu

**Dia o nit:** Nit

**TV o ràdio:** TV



# Núria Farràs

## “M'agradaria volar”



### On vas néixer?

A Súria, al costat de Manresa

### Quants anys tens?

32 anys.

### On vius actualment?

A Gavà Mar.

### De petita, què volies ser?

Professora.

### Eres bona estudiant de petita?

Sí.

### Quines eren les teves matèries preferides? I les que menys t'agradaven?

- Educació Física, tecnologia i ciències.
- Les llengües.

### Quina carrera vas estudiar? Per què?

Geologia, perquè ja volia ser professora i em va agradar molt a secundària.

### Per què vas decidir ser professora?

Perquè em va agradar des de petita, és vocacional.

### Quin consell li donaries a algú que volgués ser professor/a?

Que tingui molta paciència i que li agradi el que ensenya.

### Què és el que més t'agrada i el que menys dels teus alumnes?

El que més, la creativitat i les ganes de fer coses. El que menys, la conducta i quan es distorsiona la classe.

### Com et definiries?

Propera, tranquil·la i pacient.

### Tens alguna mania?

Sí, em fa molta ràbia que no cuidin les seves coses.

### A què tens por?

Em fan molt de fàstic les rates i els escarabats.

### Estàs casada? Tens fills? Com es diuen?

Sí, dos: Xavi i Cesc.

### Has tingut algun amor platònic?

Sí, em vaig casar amb ell.

### Tens algun somni per realitzar?

Sí, donar la volta al món.

### Tens algun hobby?

Abans feia esport, ara jugar amb els meus nens.

### Què t'agrada fer en el teu temps lliure?

Jugar amb els meus fills, i viatjar.

### Què penses de la joventut d'avui en dia?

Que falten límits.

### Si poguessis tenir un súper poder, quin seria?

Volar.



**On t'agradaria viatjar? I per què?**

Canadà, Argentina i Austràlia, per conèixer món.

**Toques algun instrument?**

El piano.

**Quin desig demanaries?**

Sempre demano salut per a la meva família i si em pot tocar la loteria de Nadal tampoc la rebutjaré.

**Què penses de les drogues?**

No entenc que el govern les permeti.

**Si haguessis de ser un animal, quin series?**

Algun ocell, potser una àguila per poder veure el món des de dalt.

**Et fa pena suspendre als alumnes?**

Depèn de cada cas, però intento ser justa i posar a cadascú el que es mereix.

**Què és el millor i el pitjor d'aquesta professió?**

M'agrada tot, el pitjor és que no saps què fer, perquè un alumne s'adoni que no està actuant correctament.

**Si no fossis professora, en què t'agradaria treballar?**

Sempre he volgut ser professora, no m'he plantejat treballar d'una altra cosa.

**Què opines sobre la vida?**

Que s'ha de ser fer feliç, i viure-la gaudint del que un té.

**Si poguessis retrocedir en el temps, a quina època viatjaries?**

Viatjaria a l'antic Egipte. M'apassiona la construcció de les piràmides, veure com vivien, passejar en barca pel Nil...

**T'agradaria canviar alguna cosa del teu passat?**

Haver anat a Estats Units uns mesos a practicar l'anglès.

**Ens pots explicar alguna anècdota de quan eres petita?**

Aprofitant que s'acosta Nadal, quan tenia tres anys no volia anar amb el pare Noel (suposo que em feia por) i quan amb el cotxe vam passar pel davant, els meus pares diuen que

li vaig dir (des de darrere el vidre): "Què s'ha pensat el pare Noel?". Em devia imaginar que me n'havia d'anar amb ell.

**Digues l'última paraula.**

Adéu.

**Enquesta ràpida**

- Platja o muntanya? *Muntanya.*
- Blanc o negre? *Blanc.*
- Menjar preferit? *Canelons.*
- Nit o dia? *Dia*
- Dreta o esquerra? *Dreta.*
- Horòscop? *Sagitari.*
- Animal preferit? *L'ós.*
- Una olor? *El romaní.*
- Un llibre? *Tintín i Astèrix.*
- Una cançó? *Bruno Mars "Merry You"*
- El got ple o buit? *Ple.*

Marian López i Alba Durán

# ENTREVISTA A ASSUMPTA MONSALVE

**Acabada de jubilar, repassem la seva llarga trajectòria a l'ensenyament**

**Quina carrera vas estudiar?**

Vaig estudiar Pedagogia, especialitat Pedagogia Terapèutica. L'educació i les dificultats d'aprenentatge és un àmbit en constant evolució i ja estant a Secundària vaig completar la meva formació fent Psicopedagogia

**Quines circumstàncies et van dur a l'ensenyament?**

No tinc massa clar els "perquè" Jo vaig fer el Batxillerat Superior de ciències i a l'acabar i fer COU ja vaig agafar més optatives de lletres per poder fer Pedagogia. Suposo que algun treball realitzat, o alguna xerrada... Suposo que algun fet em va fer més conscient del que ja m'agradava... iestic molt contenta de l'elecció feta.

**En quants centres has estat?**

En no gaires. Primerament vaig treballar en un Centre d'Educació Especial, on atenia adolescents amb problemes psíquics, molts d'ells derivats de trastorns de personalitat i conducta. Posteriorment vaig fer oposicions per ocupar plaça d'educació especial a Primària. Cal tenir en compte que la meua especialitat no existia a l'ensenyament secundari o post obligatori. Vaig estar dos anys en un centre de Primària a Cornellà i posteriorment a l'Escola Parellada. Quan va començar l'ESO em vaig plantejar fer el canvi i novament treballar amb alumnes més grans... amb vosaltres. Des de 1997 he esta a l'Institut Marianao, menys uns anys que vaig marxar a uns institut de Molins de Rei, on es creava un projecte nou. En els últims anys he retornat a l'institut.

**Sempre has treballat a l'ensenyament?**

No... Al llarg de COU i els cinc anys de la carrera vaig estar treballant en empreses privades, fent tasques administratives, on



l'horari era de mati i tarda. Els dos últims anys de carrera vaig buscar empreses que em permetessin fer un horari intensiu, de manera que a la tarda podia fer pràctiques en escoles abans d'anar a la facultat.

**Com recordes el primer dia de classe com a docent?**

"Durillo". Jo tenia el grup d'alumnes més grans, de 12 a 16 anys, amb problemàtiques personals molt complexes, amb una violència continguda a la qual, normalment no estem acostumats. Eren alumnes expulsats del



sistema, de l'EGB... Per tant, havies de treballar molt la seva confiança, acceptació... Un cop superats aquests primers dies es creava molta relació, perquè donava totes les matèries, menys els tallers pre-professionals. De totes maneres, guardo un bon record d'aquells anys. Vaig aprendre molt d'aquests alumnes. Van ser alumnes que obliguen a replantejar moltes coses, buscar recursos... per poder donar-los allò que necessiten i que tinguin eines per poder viure una vida equilibrada i feliç.

### **Si no haguessis entrat a l'ensenyament, a què t'hauria agradat dedicar-te?**

A algun treball relacionat amb les persones, possiblement en l'àmbit sanitari.

### **Quines problemàtiques són les més usuals entre els alumnes?**

Hi ha problemàtiques més relacionades amb factors externs, del medi immediat i d'altres que són més internes, de la pròpia persona. Fer-se gran, créixer, no és sempre fàcil: els canvis personals i els dels altres, l'autoconeixement, l'estimar-se una mica més...

Cal tenir en compte que aquests factors externs també ens configuren i poden afectar tant positivament com negativa. Cal conèixer-los per poder ajudar a superar-los i créixer el més equilibrat possible.



### **Creus que hi ha prou mitjans per tractar-los?**

No, tant a nivell intern com extern falten recursos. Penseu que fins fa poc, quan va arribar la Mònica, només estava jo com a psicopedagoga del centre. Ara hi ha una persona i mitja i és insuficient per poder treballar amb tots els alumnes. Treballar amb les persones requereix acompanyament i temps.

A nivell extern també falten molts recursos. Pot ser un tema econòmic o de prioritats, i a vegades les intervencions poden resultar semblar massa lentes

### **Has treballat molts anys en el projecte de mediació entre l'alumnat. Quin balanç en fas i quin futur li augures.**

En faig un balanç positiu. Reflexionar com gestionar els conflictes implica també un

coneixement propi i dels altres, i per tant enriqueix a la persona... es dediqui o no posteriorment a fer mediació. La preparació i participació en els fòrum de la convivència que s'organitzen cada any és una eina més de cohesió de grup.

### **Creus que el sistema educatiu sap gestionar bé la diversitat entre l'alumnat?**

El sistema educatiu ho intenta, però no sempre hi posa tots els recursos.

En l'Institut Marianao penso que atendre i acceptar la diversitat de les persones forma part de la manera de fer i actuar dels professionals que hi treballen en els diferents àmbits. A vegades, però, ens falten recursos o més temps per gestionar-ho millor, i per transmetre aquesta acceptació al conjunt dels alumnes.

### **Quines millores proposaries?**

Difícil. Moltes millores anirien relacionades amb el funcionament mateix del sistema educatiu. Menys alumnes per aula. La gestió d'una tutoria és molt important i és necessita temps per poder gestionar les relacions de grup, crear climes d'interrelació i confiança i parlar amb els alumnes més a nivell personal...

De vegades el sistema educatiu proposa canvis en la gestió del currículum, programacions,.. criteris que, possiblement van enfocats a una millor educació integral de les persones, però que deixen poc marge per a la seva educació emocional.

### **Quin balanç personal fas d'aquests anys a l'ensenyament?**

Molt positiu. He gaudit moltíssim, també he après molt dels companys, dels alumnes i de la formació contínua que s'ha d'anar fent, però també he patit molt per alguns alumnes, per la seva problemàtica de vida. Hi ha circumstàncies que són molt injustes de viure i no sempre es poden aconseguir els recursos suficients per poder-les canviar i millorar la vida d'aquell noi o noia.



**Quin consell li donaries a algú que volgués ser psicopedagog/a en un centre educatiu?**

No sé si és un consell o no, a mi m'ha servit molt estimar la feina que he fet, estar obert als canvis, saber donar confiança per poder arribar a les persones i acceptar que, de vegades, no pots o no saps com ajudar millor.

**Ens pots explicar alguna anècdota escolar?**

N'he viscut de molt maques, però formen part de la relació més personal que s'estableix amb els alumnes i, en aquest cas, em reservo el dret a no explicar-les.

**Com valors l'actual generació de joves? Amb quines dificultats i amb quins avantatges es troben?**

És difícil fer una valoració genèrica... Tots teniu, en teoria, les possibilitats d'adquirir una major formació i preparació pel món laboral, possibilitats de rebre formació i informació per molts mitjans diferents, però també és cert que les circumstàncies socials i econòmiques moltes vegades ho impedeixen... Altres poden tenir una molt bona formació, però tampoc accedeixen al món laboral o han de marxar... Tot això és molt negatiu, perquè quantitat de joves que podrien ajudar molt a millorar la societat, a tenir un futur digne, han de marxar.

**Què opines dels valors de la societat actual?**

Les persones tenim valors tant positius com negatius. Hi ha moltes persones amb valors d'altruisme, solidaritat... que participen en moltes associacions, ong's... i que transmeten en la seva manera de viure un saber ser i fer... Per desgràcia, a vegades tenen més presència els valors negatius com l'individualisme i l'egoisme, o aquelles persones que en les seves actituds i comportaments intenten aprofitar-se dels altres en benefici propi. Aquestes actuacions es poden donar en

relacions properes o a escala més gran, social, empresarial...

**Tots plegats, com podíem millorar com a persones?**

Uffff, suposo que intentant ser més reflexius, intentant conèixer-nos una mica millor, alimentant les qualitats positives, conèixer les negatives i intentar llimar-les o reeducar-les...

**Hi ha alguna recepta senzilla per ser més feliços?**

Si n'hi ha, jo no la conec... Totes les persones tenim moments de patiment, d'infelicitat, èpoques en què tot es veu negatiu. Hi ha patiments o situacions que no podem evitar, però sí que podem

transformar-los i aprendre a extreure els fets positius de situacions quotidianes. Si repassen allò que hem fet o viscut al llarg del dia sempre hi ha moments que ens podem ajudar a sentir-nos més feliços.

Però és cert que hi ha circumstàncies en què les persones ens podem sentir agredits o atacats. Davant d'aquestes cal lluitar per aparta-les, que no facin mal i aconseguir ser feliços i aconseguir el millor equilibri personal possible.

### **Ara que t'has jubilat, a què dediques el teu temps?**

A més de dedicar-me amb més calma a responsabilitats familiars, tinc més temps per llegir i caminar. M'he apuntat a sessions de Pilates, que em va molt bé per l'esquena i també estic fent un seminari que parla d'una teoria oriental, el Jin Shin Ytutsu. Sempre m'ha agradat conèixer altres cultures, la seva manera d'entendre la vida i les relacions humanes, així com les cultures antigues.

### **Hi ha alguna cosa que enyoris de la vida laboral?**

Moltes, i les enyoro de manera positiva. A la feina hi passes moltes hores i, amb els companys, a més de parlar de programacions, avaluacions, adaptacions... també hi ha temps per crear vincles més personals, parlar de situacions que ens poden afectar en moments puntuals... Aquesta relació més personal sempre queda a dins i per sempre.

També penso en els alumnes, en tots i sobre tot amb aquells que hi ha hagut una atenció més intensa, amb el desig que puguin superar totes les dificultats i gaudir d'una vida millor.

### **Com et definiries en poques paraules?**

Diuen que sóc una persona tranquil·la, però no ho soc gaire. Sóc una mica reservada, crec que força responsable o almenys ho intento. M'agrada escoltar els altres i ajudar en la mesura que pugui.

### **Un somni per realitzar:**

Poder fer algun viatge en la mesura que sigui possible. Però sobre tot viure el dia a dia, ser feliç i que també ho siguin els que m'envolten.

### **Unes paraules per als teus antics companys:**

Moltes. Ells sabem que, amb més o menys intensitat, hem compartit molt moments i que aquests sempre queden... que aniré traient el cap per l'ins i que sempre trobarem un moment per fer una bona xerradeta.

## **Enquesta ràpida**

**Un llibre:** *Argelagues* de Gemma Ruiz. Recorda la lluita de les dones quan aquestes tenien pocs o cap dret. La vida dura al camp, a les fàbriques, la postguerra, la lluita pels seus drets...

Us en recomano un altre, una mica més antic (2012): *Un cel de plom* de Carme Martí. Explica la història d'una dona, Neus Català, actualment de 102 anys, que va lluitar i viure a l'exili i en camps de concentració. No es pot oblidar les barbaritats que les persones podem arribar a fer.

**Una cançó:** Us comento cançons que formen part d'una època: *Imagine* de John Lennon i les cançons de George Moustaki. També escolto molt la radio i música actual

**Una pel·lícula:** *Estiu 1993*. Independentment dels premis rebuts, explica una història molt humana.

**Un actor o una actriu:** L'actriu Meryl Streep. Ja sé que és una actriu una mica antiga, però té una llarga trajectòria i la majoria de pel·lícules que ha fet m'han agradat.

**Programa de TV:** No la veig gaire: notícies, alguna pel·li bona o programes de documentals... Un que m'agrada bastant és *Sense Ficció* que fan els dimarts a tv3, pels reportatges que acostuma a presentar.

**Menjar preferit:** Cap en especial. Acostumo a menjar de tot, però poques salses.

**Color preferit:** Tons blavosos.

**Una olor:** M'agrada l'olor de les plantes, de la muntanya,...

**Horòscop:** Bessons

**Número de la sort:** M'agraden alguns nombre senars, el 7, 13...



# ENTREVISTA A ADRIÀ PARELLADA

Acabat de jubilar, repassem la seva llarga trajectòria a l'ensenyament



**En quants centres has estat?**

En quatre centres privats i en tres públics.

**Sempre has treballat a l'ensenyament?**

No. Vaig començar treballant a l'empresa d'importació que tenien els meus pares uns tres anys. Una experiència interessant. Un any lector a l'editorial Noguer. Moltes classes particulars de diferents matèries (incloses matemàtiques i física) i 32 anys com a professor.

**Com recordes el primer dia de classe com a docent?**

La directora del centre em va fer treballar una setmana de prova. Anava per les aules fent una sola classe de presentació. Recordo l'ambient agradable i d'interès entre els alumnes i certa complicitat. Sembla que la directora els va preguntar la seva opinió i van dir que els havia agradat.

**Si no haguessis entrat a l'ensenyament, a què**

**t'hauria agradat dedicar-te?**

Amb el temps he relativitzat una mica l'activitat que hom fa i dono més importància a fer-la amb il·lusió, honestat, alegria: virtuts que en el fons depenen de la pròpia persona. No m'hagués importat, per exemple, dedicar-me a coses tan diferents com el món dels negocis o la música,

**Quins són els canvis principals que has observat en l'ensenyament de la religió durant la teva carrera professional?**

Sincerament i ho dic amb pena, he anat observant com cada vegada més l'assignatura està més arraconada... Recordo que quan vaig començar hi havia

**Quina carrera vas estudiar?**

Sóc llicenciat en filosofia "pura", en Estudis Eclesiàstics (equivalent a teologia) i tinc una titulació en psicologia.

**Quines circumstàncies et van dur a ser professor de religió?**

Estava donant classes a escoles privades de diverses assignatures de lletres com ara filosofia, ètica, literatura, socials. M'agradava però m'atreia la possibilitat de donar classes de religió. Vaig començar en un col·legi concertat de dominiques i després a l'ensenyament públic.

quatre professors de religió en el meu institut. Quatre!!! Ara en aquell institut no n'hi ha cap. I en molts casos només hi ha un professor amb mitja jornada.

**No hi ha gaires alumnes que facin religió. Quin creus que és el motiu?**

Per una banda hi ha inèrcies, modes socials. Per un altre costat la societat s'ha allunyat de la pràctica religiosa.

**Com t'agradaria que fos l'ensenyament de la religió?**

Si em deixeu ser sincer, hauria de ser l'assignatura més important del currículum, cinc hores a la setmana, quasi obligatòria. No sóc ingenu. A curt termini és més probable que la religió desaparegui com a assignatura de l'ensenyament públic. Ara bé, el meu desig potser es farà realitat algun dia...

Penso que la societat actual camina a velocitat uniformement accelerada cap la seva autodestrucció, a un col·lapse brutal. Aleshores la humanitat reflexionarà i les coses canviaran. Tornaran a posar Déu en l'equació. M'agradaria equivocar-me... però ho veig inevitable.



**Quin balanç personal fas d'aquests anys a l'ensenyament?**

Crec que he aportat coses positives als meus alumnes, però també sóc crític amb mi mateix: ho hagués pogut fer millor. Al final, vulguis o no, les virtuts i les limitacions personals afecten a la feina. El més positiu, la relació de confiança i sincer apreciació amb els alumnes que no deixa de ser una lliçó de vida.

**Quin consell li donaries a algú que volgués ser professor/a de religió?**

Ser honest i estimar els alumnes. Sempre. Els alumnes són el primer i més important de tot.

**Ens pots explicar alguna anècdota escolar?**

En una escola privada em van acomiadar (sempre és un risc implicar-se molt perquè les coses vagin millor). Al dia següent els alumnes van fer vaga i es van negar a entrar a classe com a senyal de protesta.

**Què opines dels valors de la societat actual?**

Un desastre. Perdoneu-me, però que puc opinar dels valors d'una societat que ha fet de l'avortament un dret? Si el més innocent i indefens està desprotegit i la seva vida depèn de la decisió d'un altre digueu-me qui es pot sentir segur en aquesta societat. I dic això amb tot el meu recolzament a la persona que hagi patit una situació relacionada amb aquest problema. Per això, entre altres coses, penso que el "model" de societat actual acabarà malament.

**Tots plegats, com podíem millorar com a persones?**

Primer pas, voler millorar. Segon, cercar amb sinceritat de cor i de ment la veritat d'un mateix. Tercer, obrir-se als altres i tenir bones amistats: sols no aconseguim res. I darrer el més important, però que arriba a les vides de les persones moltes vegades després

dels anteriors: ficar Déu en la pròpia vida. Mai no he vist una sola persona que, amb Déu, no li hagi millorat la seva vida i la dels que l'envolten. El mirall de que podem viure perfectament sense Déu, independents, amb llibertat total és una tràgica mentida, tan antiga com la narrada en el relat del pecat original.

**Quin lloc ocupa la religió en la teva vida? Com manifestes la teva fe en el dia a dia?**

Intento que Déu ocupi el centre de la meua vida, però immediatament afegeixo que degut als meus defectes i limitacions estic molt lluny d'aconseguir-ho. *Estamos en ello*.

L'oració, el rosari, la lectura de la Bíblia, l'assistència a missa quasi cada dia per a mi són necessàries, joioses i aliment de la meua fe. Haig d'incorporar el dejú però en aquest

punt sóc un desastre. I vull començar tasques de voluntariat, he començat a anar al menjador de les missions de la caritat que donen menjar gratuït als necessitats i ara vull apuntar-me els dimecres de 20 a 11 de la nit per anar amb les monges i altres voluntaris directament als llocs on viuen els necessitats i portar-los ajuda.

I en el pla familiar en esforçar-me per millorar dia a dia la meva vida matrimonial i tenir cura del meu pare.

**Què opines del paper de l'Església en la societat?**

L'Església, malgrat les limitacions i els pecats escandalosos d'alguns dels seus membres, és el Poble de Déu convocat per Ell perquè caminem junts, celebrem la fe, estimem i anunciem la veritat del evangeli de Nostre Senyor Jesucrist. Els que som membres actius de l'Església hem d'esforçar-nos per que el Senyor sigui el centre de les nostres vides i actuar amb conseqüència. Hem de ser llum i esperança en la societat. I en aquests temps més que mai.



**Ara que t'has jubilat, a què dediques el teu temps?**

A part del que he dit en una pregunta anterior, toco més el piano i estic interessat en productes naturals. He fet perfums diferents, estic aprenent a fer sabons naturals i m'he apuntat a un curset per tenir cura de les plantes i per saber fer insecticides naturals. M'encanta aprendre!

**Hi ha alguna cosa que enyoris de la vida laboral?**

La vida de professor és molt rica en relacions humanes. Faig una vida més solitària i falta la camaraderia sanota amb els altres professors que sempre agrada i conforta. Falta també el sincer afecte de vosaltres, dels alumnes. Els joves sou més directes i més expressius en les vostres emocions que els adults i ens aporteu caliu i *vidilla*. Aprofito per enviar una abraçada cordial a tots els alumnes que llegeixin aquesta entrevista.

**Com et definiries en poques paraules?**

"Algú que segueix buscant..."

**Un somni per realitzar:**

La implantació de la civilització de l'AMOR, no a la força sinó per decisió majoritària

**Unes paraules per als teus antics companys:**

Teniu una feina molt noble, molt important, sou una extensió dels pares dels vostres alumnes.... Paciència en els moments difícils, ànim en els moments de cansament, gaudiu de tants moments bons (la majoria) de la vida

escolar. Viviu amb joia la vostra etapa laboral. I dir-vos que no us desfareu de mi tan fàcilment, penso anar al Marianao a fer vida social al bar, a tocar el piano, a col·laborar amb alguna activitat... Ah i

aprofito per reiterar el meu agraïment i respecte a l'equip directiu del centre pel seu respecte escrupolós a la normativa de religió i per la seva paciència amb els meus "despistes".

**Enquesta ràpida**

**Un llibre:** la Bíblia

**Una cançó:** Jo crec amb Vós, Senyor

**Una pel·lícula:** Solo ante el peligro

**Un actor o una actriu:** Gary Cooper

**Programa de TV:** Els debats, els documentals i els d'històries personals

**Menjar preferit:** el tomàquet !!!

**Color preferit:** el gris

**Una olor:** la rosa

**Horòscop:** balança

**Número de la sort:** el 19 ?



# ANA SÁNCHEZ

L'Ana s'ha incorporat a l'equip del servei de cantina del nostre institut. Fa poc que és amb nosaltres, però –a través de l'estómac i amb molta simpatia– ja s'ha guanyat un lloc en el nostre cor. L'hem fet sortir de darrere el taulell i dels fogons per poder-la conèixer una mica millor.

**On has après l'ofici? Tenies alguna experiència anterior en el món de la restauració?**

Sí, en un restaurant.

**Què et sembla l'institut?**

Molt maco.

**Quin és el teu horari de treball?**

Horari partit.

**Com us repartiu les tasques?**

L'Anna cafeteria i la Sheila la cuina.

**Quin és el dia de més feina? Per què?**

Dilluns perquè se suposa que teniu més gana de menjar patates.

**Quin és el producte que més veneu? I el que menys?**

El que més canyes de xocolata i el que menys els suc.

**Recomana'ns un plat/entrepà**

Truita de patata.



## ENQUESTA RÀPIDA

**On vius?** Sant Boi de Llobregat

**Tens parella? I fills?** Sí

**On vas néixer?** Barcelona

**Quants anys tens?** 43

**Tens algun hobby?** Caminar a la muntanya

**Quan eres alumna, quina era la teva**

**assignatura preferida?** Ciències Naturals

**Com vas començar a treballar en el món**

**de la restauració?** Per casualitat

**En què treballaves abans?** Dependenta

**Professionalment, què t'agradaria fer en**

**un futur?** El mateix que ara

**Un llibre?** El Principito

**Una pel·lícula?** Leyenda de pasión

**Una cançó?** La bicicleta

**Un grup o cantant?** Estopa

**Què canviaries de tu?** M'agradaria ser més pacient

**Un viatge?** Les illes gregues

**Si fossis un animal, quin series?** Gat

**Tens mascota?** No

**Beguda preferida?** Coca-cola

**Plat preferit?** Las migas

**Color preferit?** Rosa xicle

**Un desig?** La pau mundial

**Horòscop?** Taure

**Número?** 8

**Carn o peix?** Carn

**Cotxe o moto?** Cotxe

**Piscina o platja?** Les dues

**Dia o nit?** Dia

Adrián Blanco i Pau Giner

# Entrevista a SuperPilopi



Entrevista a SuperPilopi del canal de YouTube "Que el papeo te acompañe".

## ¿Cuántos suscriptores tienes?

De suscriptores actualmente tengo 560.000.

## ¿Cómo se te ocurrió crear un canal de cocina?

Cocinar es una de las cosas que más me gusta en todo el mundo, una de las formas de enseñar mis conocimientos sobre la cocina era mediante YouTube, esta genial plataforma para enseñarle a las personas mi forma de cocinar

**¿Te esperabas llegara semejante cifra de personas siguiéndote?** Al principio lo ves como algo imposible, ¿como yo, una persona como cualquiera, puede llegar a esa cifra? Respondiendo a la pregunta, no, no me imaginaba llegar a esta maravillosa cifra de Pequeñucos.

## ¿Cómo ha sido tu experiencia en todo este tiempo?

Ha sido muy satisfactoria, tantas personas apoyándose. Es una maravilla sentir toda la emoción de cada *me gusta* y de cada visita y lo mejor es que el ejército Pequeñuco seguirá creciendo

## ¿Cómo has llegado a esa cifra tan alta?

Con mucha paciencia y con esfuerzo, sin esfuerzo no hay recompensa.

## ¿En qué te inspiras para hacer tus maravillosas recetas?

A parte de en diversas series y películas también hago promoción de diversas tiendas de internet.

## ¿Cuál es tu sueño?

Mi sueño desde muy pequeño era escribir una novela de ciencia ficción y comedia. De pequeño intentaba dibujar y siempre en el recreo me iba a la

biblioteca porque me daba miedo el exterior y todas esas personas. Desde que vi muchas películas de ciencia ficción uno de mis muchos sueños era ese.

## ¿Qué tipo de música escuchas?

Escucho de todo, no tengo ninguna preferencia.

## ¿Cuál es el libro que más te gusta?

Entre todos los que he leído ninguno destaca sobre ninguno, todos son muy buenos.

## ¿Cuál es la película que más te gusta?

Una pregunta y una elección muy difícil. Me podría decantar por la saga entera de Star Wars, es una saga muy buena que recomiendo a todos.

## ¿Algo que decirle a los alumnos del Instituto Marianao?

Chicos, espero que estudiéis mucho. Por el poder del Dios Crom os deseo que paséis el año de 2018 de maravilla. ¡Un saludo a todos!



Ingredientes para el pan (8/10 unidades):

- 500g de harina de fuerza
- 50g de azúcar
- 2 huevos grandes
- 12g de sal
- 100g de ketchup
- 100g de mantequilla
- 50g de levadura fresca
- Colorante rojo alimentario
- Sésamo tostado (para decorar)

Resto de Ingredientes (por cada unidad):

- 3 lonchas de queso cremoso
- Lechuga
- 1/2 tomate
- 150g de carne picada
- Salsa barbacoa
- Pimienta
- Ajo en polvo
- Sal

# Reportatge de



## Com es va fundar YouTube?

YouTube va ser fundada per Chad Hurley, Steve Chen i Jawed Karim al febrer de 2005 a San Bruno, Califòrnia. Tots ells es van conèixer quan treballaven a PayPal, Hurley i Karim com enginyers, i Chen com a dissenyador. Hurley i Chen diuen que la idea de Youtube va sorgir quan van tractar de compartir vídeos presos durant una festa a San Francisco. Aquesta història ha estat considerada una versió molt simplificada, que es pot haver promogut per la necessitat de presentar una història senzilla al mercat.

Per la seva banda Karim ha declarat que la festa mai va ocórrer, i que la idea de compartir vídeos a Internet va ser seva. Els seus companys que han declarat que la festa sí que va passar, diuen que la idea original de Karim era crear una pàgina de cites, on les persones poguessin qualificar-se en base als seus vídeos. Karim reconeix haver estat influenciat per un lloc de cites, on els usuaris podien carregar fotos seves, que després eren qualificades per altres usuaris, llavors l'interès de Karim seria que els usuaris puguin carregar també els seus vídeos.

## On es situaven les oficines?

Per a octubre de 2006 les oficines de YouTube es trobaven al comtat de Sant Mateu, ubicades al segon pis d'un edifici, i comptava amb uns 60 empleats.



## Quan Google va comprar YouTube?



A inicis d'octubre del 2006 es va publicar que Google anava a comprar YouTube per 1600 milions de dòlars. Aquesta informació va ser negada tant per YouTube com per Google, que van dir que eren només rumors. Aquest mateix mes Google va comprar YouTube per 1650 milions de dòlars en accions. En el moment de la compra 100 milions de vídeos a YouTube eren visualitzats i 65 mil nous vídeos eren afegits diàriament. A més, uns 72 milions de persones la visitaven per mes. En el moment de la compra Hurley

i Chen van mantenir els seus càrrecs, igual que els 67 empleats que en aquell moment treballaven a l'empresa.

## Busqueda de vídeos per YouTube:

YouTube permet localitzar qualsevol vídeo per mitjà de les etiquetes de metadada, títols i descripcions que els usuaris assignen als seus vídeos, però l'ús està restringit únicament als vídeos allotjats a YouTube. No obstant això, després de la compra de YouTube per part de Google, Google Video va començar a afegir als seus recerques els continguts de YouTube. El que va permetre considerablement avançar en la recerca de vídeos de YouTube.

## Drets d'autor:

YouTube ha canviat considerablement la definició de drets d'autor en vídeos, ja que abans de 2005 només s'aplicaven a música compartida per P2P. Gran part dels vídeos que els usuaris publiquen a YouTube tenen música o imatges amb copyright, però la companyia només els retira si és requerit pel propietari dels drets d'autor. En retirar els vídeos del compte de l'usuari que els va publicar és suspesa després de rebre, si més no, tres advertiments. Addicionalment, les productores de música poden sol·licitar l'anul·lació de les pistes d'àudio dels vídeos que inclouen bandes sonores o música que no va ser llicenciada per a la seva inclusió, quedant totalment sense so.



## Crítica personal sobre la plataforma:

Em sembla una bona plataforma on pots acudir per riure, plorar i fer mil coses més. He de dir que des que el va comprar Google ha millorat tot considerablement.



# PREVENCIÓ DE RESIDUS

En relació al projecte establert per àmbits, que gira al voltant del tema de la prevenció de residus a l'assignatura d'educació visual i plàstica, els grups de 3r es van centrar en la prevenció de la generació de residus que creen els alumnes a l'hora del pati. Primer es va analitzar la situació amb l'alumnat i després se'ls va proposar dissenyar un conjunt de cartells amb l'objectiu de conscienciar els altres companys del centre. Es va plantejar una dinàmica per grups per dur a terme les diferents propostes. Aquests són els resultats:



# WEBSÈRIE MADE IN SANT BOI

“El viaje de nuestras vidas” és una websèrie rodada en Sant Boi que ens acosta als mons distants de dos adolescents que acaben trobant-se a través de l'amor i les relacions dels seus entorns.

Darrera aquesta producció d'èxit hi trobem David Murga, ex alumne del centre, i Marc Gabernet, alumne de 4t d'ESO. Les nostres felicitacions.



David Murga Ilian Pudev Marina Cotanda Marc Gabernet

Presentació de la websèrie als alumnes del centre

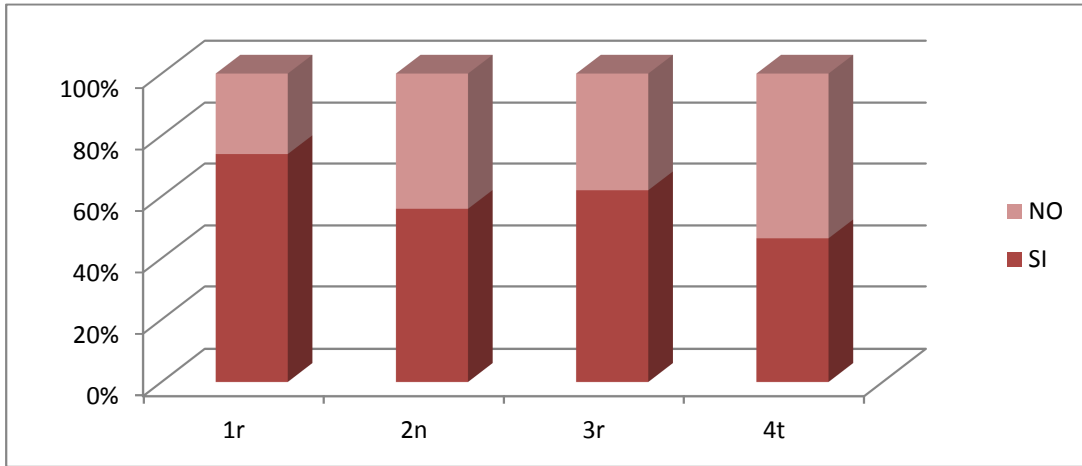
## L'ESMORZAR SALUDABLE

L'AMPA de l'institut col·labora des de fa anys repartint fruita a l'alumnat a l'hora d'esbarjo. L'experiència pretén aconseguir que els estudiants valorin les qualitats nutritives i organolèptiques de la gran varietat de fruita que podem trobar als nostres mercats.

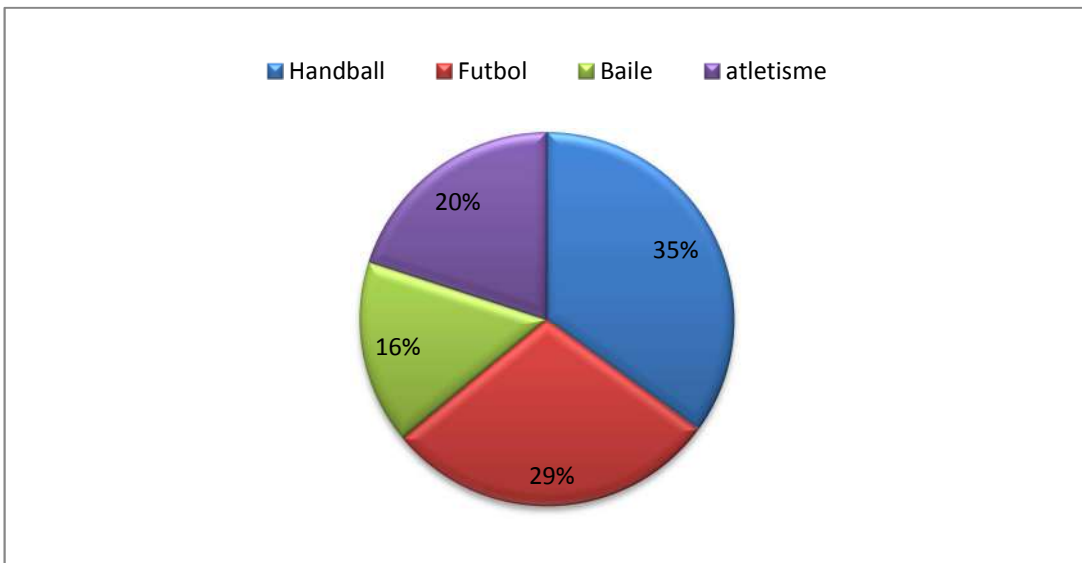


# ENQUESTA SOBRE L'ESPORT

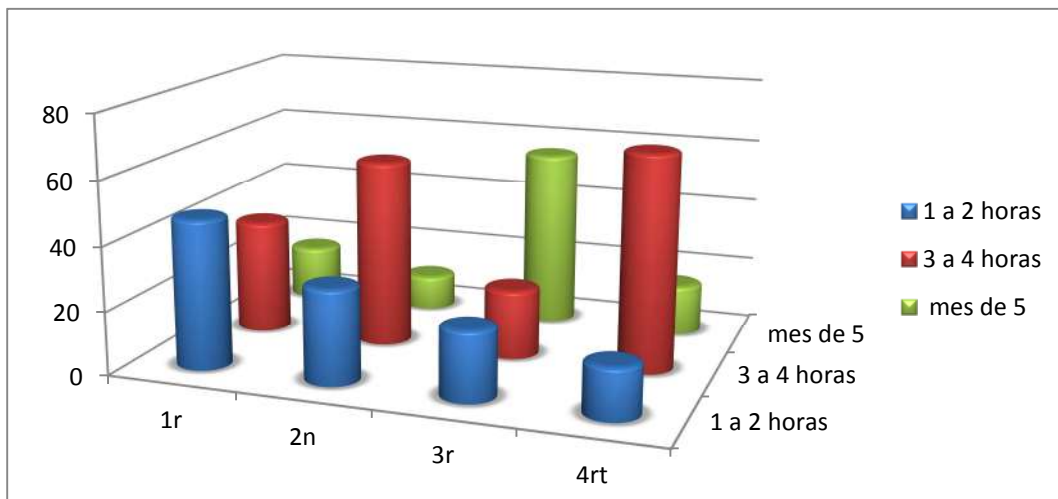
1-Practiques algun esport? La majoria dels alumnes practiquen algun esport.



2- Quin esport practiques? L'esport més practicat és el handball

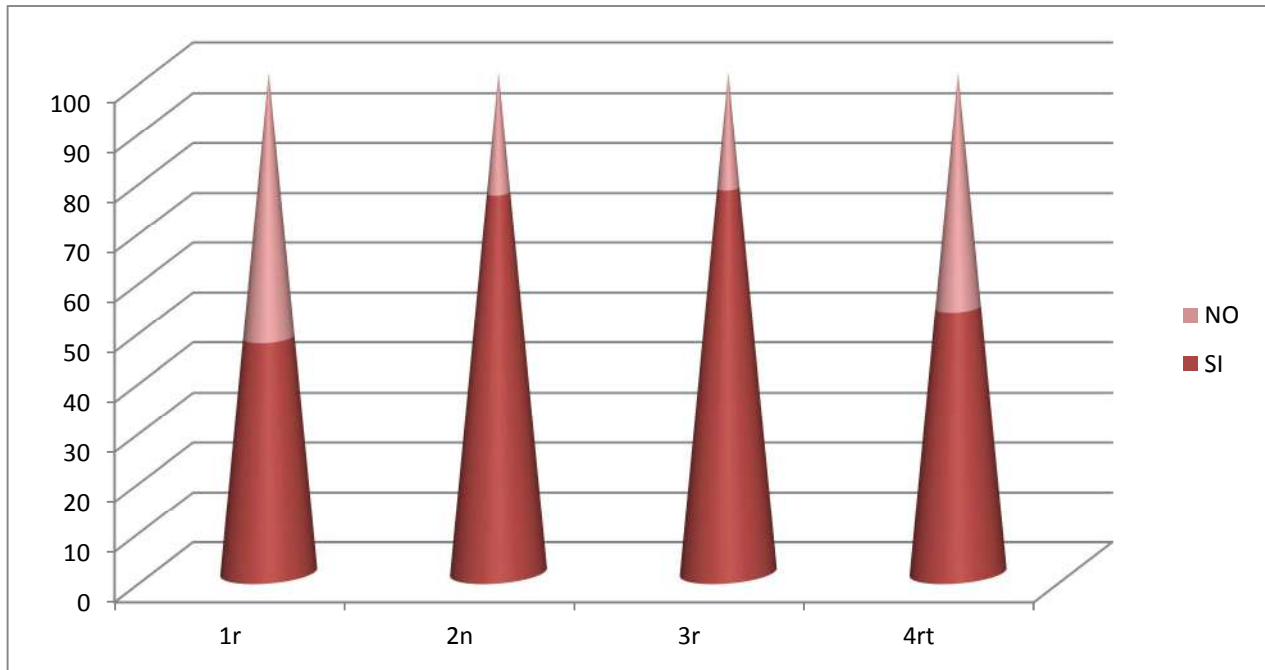


3-Quantes hores practiques aquest esport a la setmana? La majoria hi dediquen de 3 a 4 hores a la setmana.

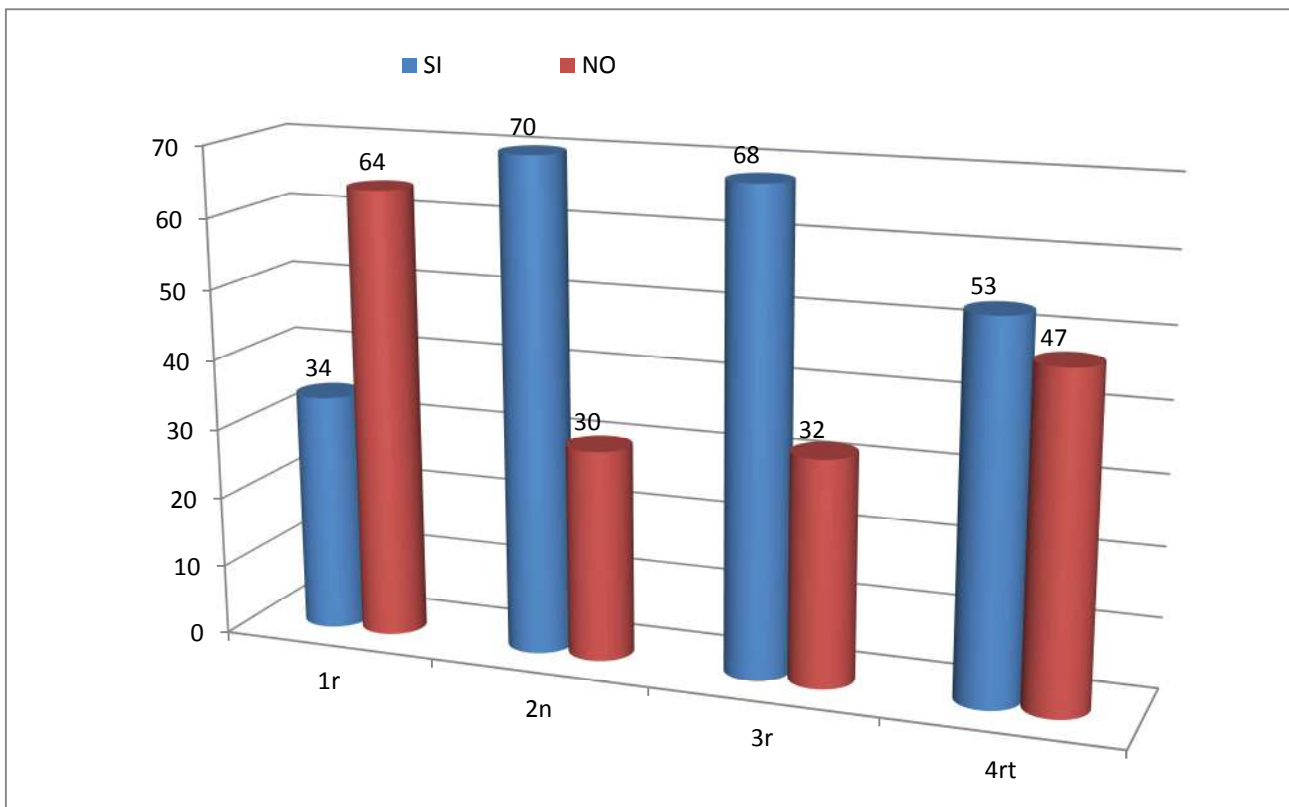




4- Voldries dedicar-te professionalment aquest esport en el futur?



5- Segueixes algun esport a la televisió?



Sara Rodríguez i Naiara Acero

# Activitats de centre

## Tornada dels alumnes d'Informàtica des de Polònia



Alumnes de cicles superiors d'informàtica van viatjar el passat 17 de juny del 2017, dins del projecte de mobilitat de l'institut Marianao, a Polònia, Wroclaw, per realitzar les seves pràctiques obligatòries de cicle.

Aquests alumnes van fer una estada de vuit setmanes a Polònia per realitzar les seves pràctiques a l'empresa TTK Pawek Marek. La llengua habitual de comunicació era l'anglès i a més a més van fer un curs d'anglès en línia obligatori per rebre l'ajuda econòmica de la beca Erasmus Plus.

## Compartim per aprendre: Encetem de nou el projecte Sharing to learn



Un curs més, l'alumnat de 1r de batxillerat té l'oportunitat de participar en el projecte d'Aprenentatge-Servei Sharing to learn, promogut pels Serveis Territorials d'Ensenyament al Baix Llobregat amb la finalitat de millorar l'oralitat de llengua anglesa de l'alumnat de primària i d'afavorir l'intercanvi dels estudiants de diferents etapes educatives.

Els nostres estudiants durant tot el curs seran Language Assistants de les escoles de primària adscrites: Marianao, Benviure i Vicente Ferrer. Compartim per aprendre!

## Neix un nou projecte per a les famílies: Acompanyem-los!

Des del procés comunitari del nostre barri, liderat per Marianao Té Cor (Fundació Marianao), neix un projecte que vol enfortir el paper de les famílies als centres educatius, per garantir una participació i



una implicació que els sistema educatiu ofereix i demanda.

Per tal de presentar-lo, durant les reunions de pares i mares d'inici de curs, l'AMPA del centre ha exposat què es fa i què es pot arribar a fer.

Més de 60 famílies han mostrat la seva voluntat de ser col·laboradores i encetar accions dirigides a l'alumnat, a pares i mares, i a la millora de la coordinació i comunicació de les accions que es porten a terme. Endavant!

## Pràctiques d'alumnes de Comerç Internacional a Itàlia, tardor 2017

La Milagros i la Judith han anat a la Perugia, Itàlia, on faran les seves hores de pràctiques del seu cicle superior de Comerç Internacional a l'empresa italiana Umbria Export.

La Perugia és la capital de la regió d'Umbria, una ciutat molt estudiantil perquè té una de les universitats més antigues i prestigioses d'Itàlia. Està situada a dues hores de Roma i Florència, ciutats que segur que les nostres alumnes visitaran.



Amb aquest nou projecte d'Erasmus les alumnes faran una estada de dos mesos, fins al desembre. A més de fer les pràctiques d'empresa, realitzaran un curs d'italià en la plataforma en línia d'Erasmus per poder adquirir coneixements de la llengua pròpia del país, a part de practicar l'anglès, idioma també utilitzat a l'empresa.

## Visita a l'empresa italiana COFININDUSTRIA de la Perugia, Itàlia.

Durant el mes de novembre del 2017, la responsable del projecte de mobilitat del centre Marianao, Meritxell Isus i el professor encarregat de buscar empreses per alumnes estrangers, Pere Bosch, van visitar l'associació industrial de la regió de la Perugia a Itàlia amb la finalitat de saber més sobre el funcionament d'aquesta associació i també per fer seguiment de la mobilitat de dues alumnes del centre Marianao de CICLES SUPERIORS DE COMERÇ INTERNACIONAL que ara mateix estant treballant per aquesta associació gràcies al projecte de mobilitat del centre.



Cofindustria és un associació que ajuda a la internalització de les empreses italianes d'aquesta regió; per tant, té com a funció fer conèixer els productes italians de la regió a països com ara Estats Units, Argentina, Uruguai, Eslovènia, etc.



Les nostres alumnes, concretament, s'encarreguen de fer difusió d'aquests productes italians i fan estudi de mercat de països que són clients potencials. Per tant, formen part d'aquest procés d'internalització. Per exemple, han format part de l'organització de la fira d'energies renovables durant la darrera setmana del 6 al 9 de novembre que s'ha fet a Bolonya per donar a conèixer els diferents tipus d'energies renovables de la regió de Perugia.



## Treballs de Recerca 2016-2018



Dimecres 25 d'octubre, l'alumnat de 2n de batxillerat va defensar els treballs de recerca que havia anat elaborant des que va començar els estudis a primer de batxillerat.

Enguany 42 treballs de les mans de més de 60 alumnes han estat els fruits d'investigacions dins dels àmbits humanístic, artístic, social, científic i tecnològic.

Felicitats per l'esforç i els resultats!

## Escriptors al Marianao

En Pep Rovira, un membre del personal PAS d'aquest institut, va presentar el 8 de novembre d'enguany la seva primera novel·la "L'últim color del dia" a la biblioteca Rubió i Balaguer de Sant Boi. L'autor està recolzat per editorial Gregal.

Li desitgem molta sort en el seu projecte.



## XV Jornada de Qualitat a l'Ensenyament

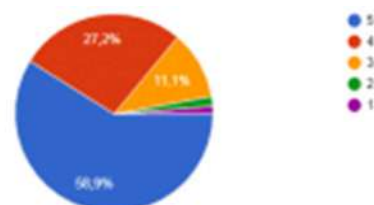
El passat 9 de novembre es va celebrar la XV Jornada de qualitat a l'Ensenyament. El programa de la jornada ha posat el focus en la importància que l'organització i la gestió dels centres educatius té per tal que el conjunt de persones, polítiques, estratègies i recursos estiguin alineats en assolir resultats excel·lents que siguin sostenibles al llarg del temps. L'Institut ha participat en tres taules de treball: "El reptes de la funció directiva" a càrrec de la directora del centre, Sra. Josefina García Pérez, "Implementació del sistema de gestió ambiental a l'institut" a càrrec del Coordinador de Qualitat, Sr.



Joan Vives Requena i la participació de l'Administradora del centre Sra. Isabel Lahoz, i "Metodologies d'avaluació: autoavaluació, coavaluació, rúbriques i bases d'orientació" amb la participació del Coordinador Pedagògic, Sr. Sergio Martín.

La valoració dels temes tractats ha estat molt positiva.

Com valoreu el funcionament i tema tractat al work-café?  
316 respostes



## Alumnes Italians i Holandesos de cicles superiors de Comerç Internacional en el nostre centre

Durant el mes d'octubre dos alumnes italians van començar a treballar en empreses catalanes, un d'ells a l'empresa P&O situada a la ciutat de Badalona.

Ahir 12 de novembre vam rebre un altre alumne holandès que també treballarà en la mateixa empresa.

Els alumnes italians de Comerç Internacional que provenen de la província de Perugia, Itàlia, i l'alumne holandès que prové d'una escola ubicada a la ciutat de Doetinchem dins la província de Güeldres en els països baixos, estan fent les seves pràctiques de cicles formatius de Comerç Internacional en empreses catalanes gràcies al projecte de mobilitat que el centre Marianao desenvolupa des del 2009. Els alumnes també visitaran el nostre centre per conèixer els nostres alumnes de Comerç.

Per tant, aquesta col·laboració entre el centre Marianao i les escoles estrangeres fa que els nostres alumnes de comerç internacional també puguin realitzar les seves pràctiques obligatòries de cicles en aquests països.



## Meeting with the EUROPEAN COMMISSION of Catalonia

On the 27th of November 2017, the mobility coordinator from our centre attended to the event set into the European Vocational Skills week organized by the European Commission in Barcelona.

In this event different points raised such as the value of the mobility projects carried out by vocational schools that gives as a result better qualified students with better profiles since they have the chance of developing their professional and linguistic skills working in companies over Europe.

That is the reason why we explicitly welcome the development of this project in our school.

Another important mentioned issue was the fact that the European Community has decided to increase the grants for this project in the future and will start twenty new projects to place equivalences between European syllabus

The attendants to this event were Ferran Tarradellas, Head of the Representative European Office in Barcelona, Ernest Maragall President of the Foundation Catalonia-Europe, Francesc Colomé and Xavier Farriols General Mobility Project Coordinators, and Oriol Homs Research Director. Apart from social agents such as Trade Union Representatives, Mobility Coordinators from Vocational schools, School Directors, Chamber of Commerce of Barcelona, and the deputy Director of Vocational studies in the Educational Department of Catalonia.

## Reunió amb la FUNDACIÓ EUROPEA de Catalunya

El passat dilluns 27 de novembre, la coordinadora del projecte de mobilitat del centre Marianao va assistir a l'acte emmarcat dins de la European Vocational Skills week organitzat per la Comissió Europea a Barcelona.



En aquest acte es va parlar de l'importància dels projectes de mobilitat que es porten a terme en alguns centres, com ara el nostre, ja que els alumnes tenen un perfil més valorat per els empresaris alhora de trobar feina en el seu propi país després de desenvolupar les seves habilitats professionals i d'aprenentatge de llengües estrangeres en empreses estrangeres d'arreu d'Europa. Per tant celebrem que el nostre centre sigui un d'aquests centres, ja que no són la majoria els que el desenvolupen.

També es va comentar el fet que la comunitat europea continua tenint com objectiu incrementar durant els anys futurs les ajudes econòmiques destinades a aquests alumnes i posar en marxa vint nous programes per el reconeixement de títols acadèmics i qualificacions de cicles formatius i universitaris entre centres de qualsevol país de la comunitat europea. A aquest acte van assistir, entre d'altres, Ferran Tarradellas, cap d'Oficina de Representació de la Comissió Europea a Barcelona, Ernest Maragall, President de la Fundació Catalunya Europa, Francesc Colomé i Xavier Farriols Coordinadors Generals dels Projectes de Mobilitats i Oriol Homs, Director de Recerca, a part d'agents socials com Representants de Sindicats, Responsables de Mobilitat en centres d'estudis de formació professional, Directores de centres de Formació Professional, Representants de la Cambra de Comerç de Barcelona i el Subdirector de d'Estudis de Formació Professional del Departament d'Ensenyament.

## Sortida pedagògica de Tecnologia



El passat 22 de novembre, l'alumnat de 2n d'ESO i de 1r de Batxillerat científic van visitar el Museu de les Mines de Carbó de Cercs i la presa-embassament de la Baells.

Durant la sortida, van poder entrar a visitar l'interior de la mina de carbó on, a banda de visitar la mina en vagoneta, van aprendre l'evolució de les tècniques d'exploració, l'evolució de la manera de treballar dels miners, com vivien els miners i les seves famílies a la colònia minera, etc. I, en la visita de la presa-embassament, van tenir el privilegi de visitar l'interior de la mateixa i entendre com funciona la central hidroelèctrica..



Compaginació: Mario Caballero i Paula Calderón



## SORTIDA A L'AUDITORI I AL MUSEU DE LA MÚSICA

El dia 7 de novembre del 2017 vam anar tota la classe amb el Wladimir i la M. Pau Grau a l'auditori i al museu de la música a Barcelona. Vam anar amb tren fins a Barcelona-Plaça Espanya i allà vam fer un transbord per agafar el metro fins arribar al nostre destí, Marina. Vam caminar fins al Teatre Nacional de Catalunya on vam parar per esmorzar. Al costat hi havia la torre Agbar.



Després d'esmorzar ens vam dirigir cap al museu de la música, on vam veure molt instruments d'altres èpoques i molt antics. Dins del museu ens van donar un fitxa que havíem de fer en grups de 3 persones amb informació sobre els instruments. També hi havia uns paraigües que et posaves a sota i sonava música. Una vegada vist el museu ens vam dirigir cap a l'auditori que estava al costat. Vam veure i escoltar la Banda Municipal de Barcelona que tocava BAND-RE-VENT-TANT. Feien servir molts instruments com el flabiol, el clarinet, la trompeta, French Horn,

etc. Vam tocar diferents cançons com El gegant del pi, Sax set, la sardana, etc.

Al sortir de l'auditori vam anar caminant fins a veure al Palau de la Musica per fora i després vam anar al carrer Sant Francesc de Paula a mirar també per fora l'orfeó Català. Després ens vam dirigir a plaça Catalunya per agafar el tren i tornar a Sant Boi.

M'ha agradat molt perquè he après coses sobre l'època de cada instrument, però sobretot per veure l'auditori i escoltar a la Banda Municipal de Barcelona, que és un privilegi. També m'ho he passat molt bé amb els meus companys i companyes.

Ariadna Caralt Demesas 2A

## Fira de la Puríssima



Els alumnes de 4t d'ESO de d'Institut Marianao també van tenir la seva paradeta a la 71a fira de la Puríssima per recaptar diners per al viatge de fi de curs. Venien llibres, objectes fetes a mà, polseres...

# Sortida al Canal Olímpic

El passat 6 d'octubre els alumnes de 1r d'ESO van realitzar una sortida al Canal Olímpic de Castelldefels. Allà van poder gaudir d'activitats aquàtiques com caiac de dos, canoa de rem, canoa canadenc i també de tir amb arc. El temps va



acompanyar força ja que ens va fer una temperatura idònia per a la pràctica d'aquest esport. L'objectiu era practicar una mica d'activitat física en un entorn diferent i cohesionar socialment els grups de primer ja que hi han alumnes que provenen de diferents centres. La valoració d'aquesta activitat ha estat molt positiva i enriquidora per tots.

# Passejada pel Montseny

El 19 d'octubre els alumnes de 4rt van visitar **Espai Montseny** a Viladrau. Espai Montseny és un espectacular i suggerent centre de visitants a on podem endinsar-nos en les històries, llegendes i cançons de bruixes i bandolers de la comarca. Després de veure un audiovisual molt atractiu sobre aquesta interessant mostra de cultura popular vàrem fer una petita excursió senderista per veure in situ les masies i espais naturals per on es movien el bandoler Serrallonga i la seva banda. Dos guies molt simpàtics ens van donar tota mena de detalls de les aventures dels bandolers. Aquesta sortida es va planificar entre els departaments de Música i d'Educació Física, és la primera vegada que veníem i tot i que el viatge va ser una mica llarg no hi ha res millor com sentir les cançons i llegendes allà mateix on van ser concebudes.





# Excursió a Montserrat

El dia 3 de Novembre els alumnes de tercer d'ESO van realitzar una excursió a Montserrat. Després que l'autocar els deixés al poble de Monistrol van pujar caminant fins el monestir de Montserrat a través d'un sender de muntanya. El trajecte feia gairebé sis quilòmetres i salvava un desnivell de 550 metres. Els 74 alumnes i els 4 professors que els acompanyàvem vàrem invertir per fer aquesta ruta senderista poc més de dues hores. No és tractava de fer una competició ni establir cap rècord sinó de gaudir d'una estada al medi natural al incomparable Parc Natural de Montserrat fent una mica d'activitat física. Una vegada arribats al nostre destí, els alumnes van menjar alguna cosa i van tenir temps de visitar el monestir i els seus voltants. Des del departament de ciències van treballar també aspectes geològics i de flora i fauna de Montserrat. El bon temps i que no hi hagués cap incident va ajudar a que fos una sortida molt divertida i profitosa tant pels alumnes com per als professors.



# Trobada Esportiva

Un any més l'Institut Marianao va participar amb els alumnes de 2n d'ESO a la Trobada Esportiva per a Centres de Secundària del Baix Llobregat que es va celebrar el passat 13 de desembre al Parc Torreblanca de Sant Feliu de Llobregat. L'objectiu principal d'aquesta jornada és la promoció esportiva des d'un vessant recreatiu i lúdic, on l'esport és l'excusa per a moltes altres qüestions que tenen a veure amb l'educació dels nostres joves i infants. Els nostres alumnes van gaudir molt jugant a Voleibol, Mini-Futbol, Shootball (que és una versió nova del popular joc de "matar"), així com participant a la zona lúdica on hi havia inflables, jocs populars i tradicionals i altres activitats recreatives relacionades amb l'esport. Aquesta trobada a on els alumnes van poder compartir experiències amb alumnes d'altres instituts de la nostra comarca va ser un èxit absolut.





# Escapada a la neu

Seixanta-quatre alumnes de 2n ESO i quatre professors ens hem desplaçat aquest 19 de gener fins a l'estació d'esquí de Font Romeu a la Cerdanya francesa. Els alumnes han pogut iniciar-se tant en la pràctica d'esquí com de Snow board amb cinc hores de classes dirigides per tècnics d'aquestes especialitats. Ens ha fet un temps excepcional amb un dia molt assolellat i temperatures molt suaus. Això i el fet que no hi havia gaire gent a la nostra estació han fet que hàgim gaudit d'una jornada inoblidable. El dia començava ben aviat, cap allà les sis de la matinada, i no va ser abans de les nou de la nit que arribàvem de tornada a Sant Boi. Ha estat una jornada llarga i cansada però plena de experiències que cap alumne podrà oblidar. Des d'aquí aprofitem per animar els alumnes que no han pogut venir a participar la propera vegada. Fent esport fem salut i amics.





# Nadal a la llar

L' alumnat de 1r d'ESO va portar a terme durant el 20 de desembre la tradicional visita a les llars d'avis Benviure i Sant Josep. Al llarg del matí, van poder entrevistar-los, compartir experiències, rialles i somriures. La visita va continuar amb un concert de Nadal on es van interpretar les peces de El Rabadà, El Trineu i El 25 de desembre; finalment va acabar amb l'intercanvi de postals de Nadal, fetes pels nois i noies.

Tota una experiència intergeneracional.



# Decoració nadalenca al vestíbul





# CONCERT DE COMIAT DE L'ANY 2017

Dia: divendres 22 de desembre de 2017  
Lloc: Gimnàs de l'Institut Marianao

Direcció: Wladimir Morales  
Piano: Adrià Parellada

## PROGRAMA

### 1r A

- 25 DE DESEMBRE (Tradicional catalana)
- EL RABADA (Tradicional catalana)
- MARXA DEL CAÇADOR (Gustav Malher 1860-1911)

### 1r B

- 25 DE DESEMBRE (Tradicional catalana)
- EL TRINEU (James Pierpont 1822-1893)
- TRES I TRES I TRES FAN NOU (Tradicional hongaresa)

### 1r C

- 25 DE DESEMBRE (Tradicional catalana)
- STILLENACHT (Franz X. Gruber 1787-1863)
- DANSA DELS BANDOLERS

### 1r D

- 25 DE DESEMBRE (Tradicional catalana)
- OH, TANNENBAUM (Tradicional alemanya)
- CARMINA BURANA (Carl Orff 1895-1982)

Acompanyament musical i organització a càrrec de  
alumnat de l'optativa de 4t ESO







# Nou piano

Enguany el centre disposa d'un piano nou, marca Kawai, regal de l'AMPA. Ben aviat es farà la presentació en un acte obert a tota la comunitat educativa..



## Suport Vital Bàsic amb Desfibril·lador

Des del passat 17 de gener l'Institut Marianao compta amb un Desfibril·lador Extern Automatitzat (DEA) en les seves instal·lacions. Davant una aturada cardíaca el DEA és un aparell que pot administrar una descàrrega elèctrica al cor, per revertir la fibril·lació ventricular i restaurar el funcionament del cor.

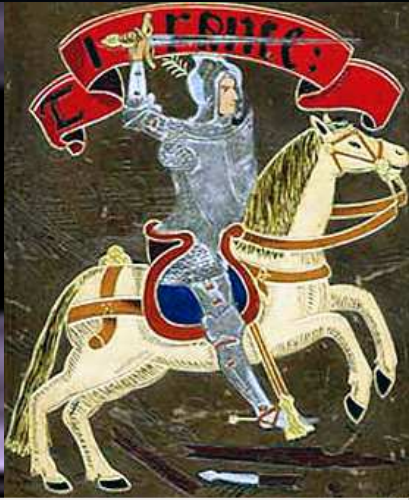
Personal del centre va rebre formació sobre el suport vital bàsic amb l'ús d'un DEA on, entre altres coses, es van explicar els passos a seguir quan ens trobem amb una persona amb aquest problema. El primer pas seria apropar-nos a la víctima i comprovar si està conscient i si respira i demanar ajuda a les persones que hi ha a la vora i trucar al telèfon d'emergències, el 112. És recomanable realitzar aquesta acció mentre ja es va a buscar el desfibril·lador més proper. Un cop som al lloc dels fets, hem d'obrir la tapa de l'aparell i escoltar i anar seguint les instruccions que ens dóna la locució.

Hem de pensar que quan una persona entra en aquest estat la mort és imminent. Per aquest motiu la intervenció immediata a partir de la reanimació cardiorespiratòria és fonamental, incloent-hi no només massatge cardíac sinó també respiració artificial. De fet, si s'intervé després dels primers 10 minuts les possibilitats que la persona afectada es recuperi són bastant baixes.





# LETRAFEVA



**EFEMÈRIDES  
LITERÀRIES  
2018**





## L'últim color del dia

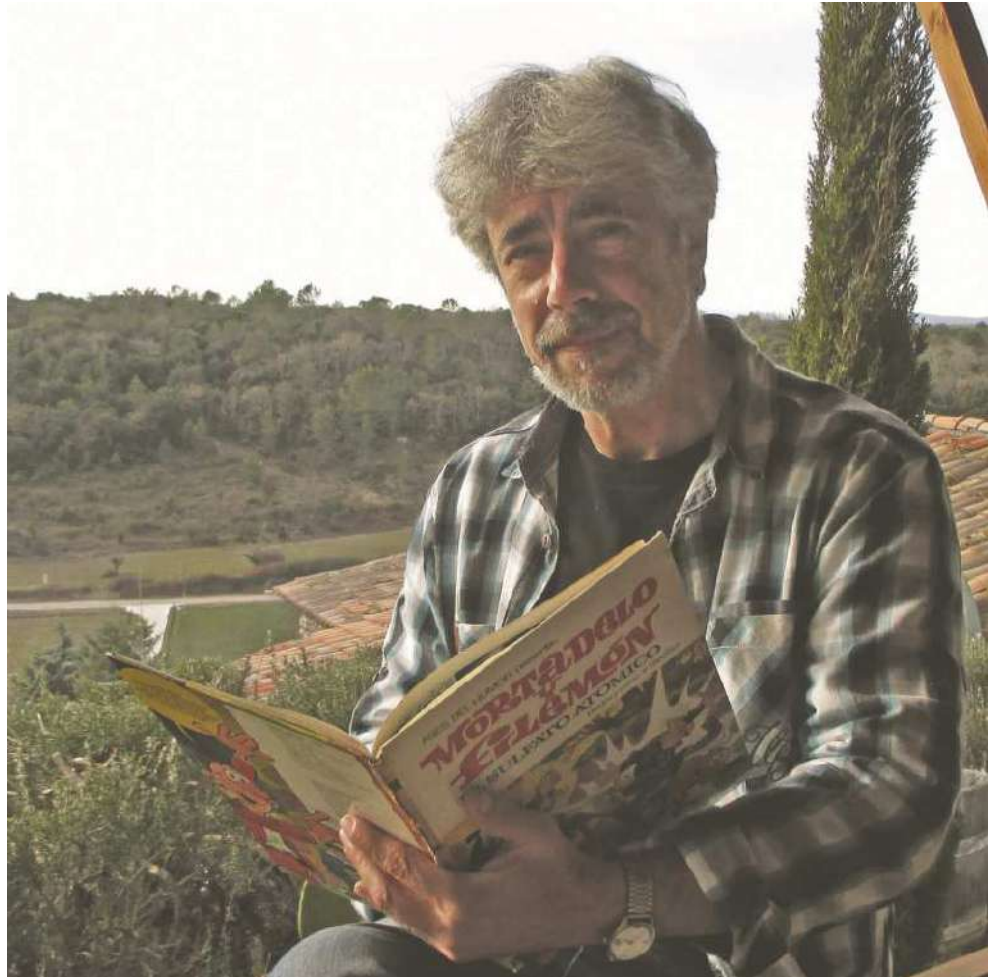
*Pep Rovira, membre el PAS del nostre institut, ha publicat la seva primera novel·la, titulada "L'últim color del dia". El volem felicitar i li desitgem molt d'èxit.*

### **Quan vas començar a escriure? Què t'hi va empènyer?**

El 24 d'Octubre de 2008, estava a 4 dies de el meu 45 aniversari, és a dir estava molt a prop de renovar l'ànima. Segons Aristòtil l'ànima es renova cada 50 anys.

### **Sabem que sempre has tingut una faceta artística....**

Quan anava al col·legi era el dibuixant de la classe, i quan estava a l'institut vaig integrar-me en un grup de blues, que va durar trenta anys. És evident que hi ha un buit dins meu, que només s'omple amb creativitat.



### **Què has publicat abans d'aquesta novel·la?**

Un vintena d'articles en la revista *Coplanet*, i quatre relats curts a *La lluna en un cove*.

### **Quin és l'argument de la novel·la?**

Tracta d'una noia de dinou anys que es diu Sara, estudiant de primer de psicologia que es troba a Sierra Leone com a cooperant del projecte "malalt mental a l'Àfrica". La novel·la és un continu flashback amb els seus records d'infantesa, quan era una nena solitària amb una sola amiga que, a més, era imaginària.

### **Com va sorgir la idea?**

La veritat és que porto trenta anys prenyat d'aquesta novel·la. Però si hem de buscar-li un pinyol podríem trobar-lo en una exposició de fotografies a què vaig anar.

### **Està inspirada en personatges o fets reals?**

Alguns noms són reals, però la història que tenen al darrere no. Acostumo a utilitzar persones reals perquè em resulta més fàcil ficar-me en el personatge.

### **Què hi ha de tu en aquesta novel·la?**

La veritat és que no podria dir que separa la veritat de la ficció. De fet escriure és això: sortir de la realitat i fabricar una ficció, no importa quina.

### **Per què hauríem de llegir la teva novel·la? Què ens aportarà?**

La novel·la és interessant per a tothom que hagi estat en un entorn depressiu o tòxic. Ens aportarà les ganes de sortir del pou.

# LETRAFERIA

## **En el teu cas, la creació literària és filla de la inspiració o del treball? Quina és la teva manera d'escriure?**

Deia Edison que l'èxit era un 1% d'inspiració i un 99% transpiració. Primer escric un primer esborrany. Aquesta és la part més divertida, perquè escric per impuls. I després corregeixo un munt de vergades, fins que dono el text per bo. Podríem dir que és un equilibri entre el nen i l'adult.

## **Ha estat molt difícil aconseguir que te la publicuessin?**

Evidentment sí, vaig trigar dos anys per escriure-la i quatre per publicar-la.

## **Et sents escriptor? El fet d'escriure i publicar t'ha canviat d'alguna manera?**

No, em sento autor, en tot cas. Escriptor és una paraula massa gruixuda. El fet d'escriure et fa veure la vida diferent. Acabes justificant que algú tingui mal caràcter, per exemple. Potser ho veus tot com personatges, descripcions... De tota manera, la millor manera d'aprendre a pensar és escriure. I per escriure s'ha de llegir un munt. Així que, escriure és una manera d'aprendre a pensar...

## **Què és per a tu la literatura?**

És l'art més excels que hi ha. Potser només es pot equiparar amb la música, amb la diferència que per escriure no cal sotmetre's a la tècnica de cap instrument.

## **Quins autors t'han influït?**

García Márquez, Vargas Llosa, Juan José Millás, Isabel Allende, Irene Nemirovski,

però és que, com he dit, per escriure s'ha de llegir moltíssim...

## **Com qualificaries el teu estil? T'inclous en alguna tendència literària?**

Ni idea de si tinc estil. Em penso que estaré força temps buscant-lo. Parlant de corrents literaris, avui dia es fomenta una literatura "industrial", no "artesana". Potser estaria inclòs en el darrer grup...

## **Seguiràs escrivint? Estàs treballant ja en algun projecte nou?**

Sempre seguiré escrivint, fins que em caigui



de vell i hagi de fer-ho al dictat. Ara tinc el projecte d'intentar publicar un altre totxo que he escrit. Ja veurem quan trigo...

## **Quin consell donaries als escriptors que encara no han publicat?**

Que siguin mooooooolt crítics amb la seva obra. I que no desisteixin. Una altre opció seria l'autopublicació, però a mi no m'interessa. La meva fita és publicar sempre a través d'una editorial.

### **SINOPSI ARGUMENTAL**

#### **Una història de superació personal en què no existeix la frontera entre la ficció i la realitat.**

Els solitaris acostumen a viure amb combustions internes permanents. La Sara recorda prou bé quan va començar la seva. Tenia set anys, i junt amb la seva família es mudava a la masia que l'apartaria del seu barri barceloní per sempre més. Aïllada a la nova escola, perseguida pels seus germans, ignorada pels seus pares, aviat va tornar-se una nena turmentada que patiria en silenci el rebuig dels altres. Fins que va aparèixer la Júlia, l'amiga imaginària que va trasbalsar-li la vida.

Ara, amb dinou anys, recull malalts mentals a Sierra Leone agafada al volant d'un Land Rover com s'agafa a la vida: ben ferma. El paisatge i la gent africana, junt amb el sabor de l'amistat i del primer amor, l'empenyen a confessar-se en una llibreta on es barregen les vivències del present amb les del passat: la passió actual que sent per en Motza, noi que ha patit una infantesa marginal com la seva, amb les cartes de la besàvia Cinta, l'excèntrica de la família, a qui no va conèixer però que té com a referent.

Pàgina a pàgina, sense apartar la mirada de l'Àfrica, la Sara ens convida a fer un viatge interior marcat per la superació davant els entorns opressius.

## QÜESTIONARI PROUST

**Qui és el principal tret del teu caràcter?** La constància.

**Quina qualitat aprecies més en un home?** El sentit del humor.

**I en una dona?** Que no sigui tòxica.

**Què valors més dels amics?** Les anècdotes que col·leccionem junts.

**Quin és el teu principal defecte?** Potser la constància també.

**La teva ocupació preferida?** Navegar a vela.

**El teu somni de felicitat?** Escriure mentre navego en vela.

**Quina seria la teva pitjor desgràcia?** Morir-me demà mateix.

**Què t'agradaria ser?** Viatger incansable.

**On voldries viure?** A Costa Rica.

**El teu color favorit?** Vermell.

**La flor que més t'agrada?** L'orquídia.

**Quin ocell prefereixes?** El falcó.

**Quins noms (de noi i de noia) t'agraden més?** Jan i Amèlia.

**Els teus escriptors predilectes?** García Márquez, Vargas Llosa, Juan José Millás, Isabel Allende, Andreu Martí...

**El teu músic favorit?** Eric Clapton.

**El teu pintor preferit?** Gauguin

**Quin és el teu heroi/heroïna de ficció preferit?** Spiderman.

**Un heroi de la vida real?** Gandi.

**Quin personatge històric valors més?** Moisès.

**Quin do natural t'agradaria tenir?** Memòria fotogràfica.

**Què detestes per sobre de tot?** La falta d'inquietuds.

**Com t'agradaria morir?** Rodejat de la prova que he viscut: els meus fills.

**Quin és l'estat més típic del teu ànim?** Suposo que conformat.

**Quins defectes t'inspiren més indulgència?** Els canvis de caràcter.

**Quin és el teu lema?** To leave and let die.

Marian López i Alba Durán

Aquí teniu un fragment de la novel·la "L'últim color del dia"

Quan sap un arquitecte que porta dins un arquitecte? Potser jugant un dia d'estiu a la sorra de la platja. Al pati del meu nou col·legi, no, ben segur. Vaig trepitjar-lo per primer cop un 1 de setembre, el dia que els mestres tornen de vacances i es passen el matí amb la tassa a la mà i l'estiu a la boca. I de sobte, cinc alumnes nous. Tres mascles i dues femelles, tots de bona criança. Inaugurava aquell capítol de la meua vida de la mà de la mare, únic escut per aquesta nena atemorida, i fent de barricada a la Carla, igual de cagacalces que jo. El pati de l'escola dominava l'entrada principal disfressat de jardí del bosc, amb un pi per cantonada, un terra pintat de verd que volia ser gespa i uns follets blaus a la paret que pretenien ser barrufets. Tenia davant el mateix traç maldestre tan comú a les atraccions de fira, la mateixa decadència feta estil que trobem en cada mala còpia d'en Pinotxo, d'en Peter Pan o dels Tres Porquets, cadascun amb el morro pitjor rematat que l'anterior. Què hi havia, allí dintre? Quina mena d'alumnat, de mestres, s'amagaven darrere els murs apedaçats d'aquell centre educatiu? Al cap de dues setmanes ho sabia. Mentrestant, sortíem de secretaria amb un missal de papers que havíem d'emplenar aquell mateix dia, perquè l'endemà es tancava la matrícula. Tant de bo no hi fóssim a temps, pensava, tot travessant de nou aquell pati on la Laura i la Marta no jugarien mai. Millor per a elles, és clar. Els quatre pins que l'emmarcaven eren, a més de grans productors de pinassa, els responsables que estigués tan abonyegat, fent-lo inútil per jugar a pilota o a bitlles. No havia començat el curs i ja odiava aquell col·legi. Calma't, Sara; no et facis mala sang. D'aquí a dues setmanes comença l'autèntic cacau, i llavors tindràs motius per odiar-lo de veritat.



## 2018 - COMMEMORACIONS

### JOANOT MARTORELL – 550 ANYS DE LA MORT



Los cinco libros el effaçado e inuencible cauallero Tirante el blanco de roca (alada: Cauallero de la Esparrotera. El qual por fu alra caualleria alcã ço a fer puz caper çiar del imperio de greca.

Cavaller i narrador valencià, Joanot Martorell va néixer entre els anys 1410 i 1411 a València. Considerat una figura clau al Segle d'or de la Literatura catalana.

Joanot Martorell va néixer en una família noble originària de Gandia i al llarg de la seva vida va exercir com a cavaller, incloent duels i enfrontaments. Casat amb una germana d'Ausiàs March, Martorell va ser un gran viatger i va visitar freqüentment Anglaterra, Portugal i Nàpols.

Sens dubte, la seva obra més famosa és el Tirant el Blanc (1490), considerada la primera novel·la moderna d'Europa, de tall cavalleresc i que va ser lloada per escriptors com Cervantes. Durant els segles XVI al XVIII va ser reimprès en nombroses ocasions i traduït a diversos idiomes, com l'italià o el francès. Joanot Martorell va morir a València en 1465.

**XXIX. Com Tirant manifestà son nom e son llinatge a l'ermità.**

—Pare reverent, puix a la santedat vostra plau tant saber mon nom, jo só molt content dir-lo-us. A mi dien Tirant lo Blanc, per ço com mon pare fon senyor de la Marca de Tirània, la qual per la mar confronta ab Anglaterra, e ma mare fon filla del duc de Bretanya e ha nom Blanca; e per ço volgueren que jo fos nomenat Tirant lo Blanc.

### JOAN TIMONEDA – 500 ANYS DEL NAIXEMENT

#### SÓ QUI SÓ

Só qui só, que no só io,  
puix d'amor mudat me só.  
lo crec cert que res no sia,  
e, si só, só fantasia,  
o algun home que somia  
que ve alcançar algun do,  
puix d'amor mudat me só.  
Só del tot transfigurat;  
só aquell que era llibertat,  
i ara d'amors cativat  
me veig molt fora raó,  
puix d'amor mudat me só.  
Si só, puix que en lo món vixc  
i a mi mateix avorrixc,  
i segons que discernixc  
veig la qui em dóna passió  
puix d'amor mudat me só.

Va néixer a València, entre 1518 i 1520. Va destacar com a escriptor i editor. Va ser un personatge imprescindible per a la divulgació d'autors com Alonso de Vega i Juan de Vergara. Solia signar sota diferents pseudònims com Diamante o Montidea. Des del 1550 o 1553 edità un gran nombre de plecs poètics solts (dels conservats, dos són catalans i bilingües altres dos) i diversos cançoners de destinació popular, amb obres originals, alienes i

arranjades, i amb d'altres d'estil tradicional (els bilingües *Cancionero llamado Flor de enamorados*, i *Sarao de Amor* i molts d'altres). Divulgà romanços propis, tradicionals i d'altri. També fou un dramaturg notable).



## 200 ANYS DEL NAIXEMENT

### MANUEL MILÀ I FONTANALS (1818-1884)

Considerat un dels introductors del Romanticisme a Catalunya, és una figura preeminent de la Renaixença literària. Participa en la restauració dels Jocs Florals, i en defensa la seva catalanitat.

Els seus treballs sobre història, literatura i filologia, d'un gran rigor intel·lectual, obren el camí als mètodes moderns d'investigació i creen una escola que arriba fins als nostres dies. Sobresurten *Observaciones sobre la poesía popular, con muestras de romances catalanes inéditos* (1853), *De los trovadores en España* (1861), *Ressenya històrica i crítica dels antics poetes catalans* (1865), *De la poesía heroico-popular castellana* (1874) i *Estudios de lengua catalana* (1875), entre molts d'altres. També escriu poesia, com ara el poema èpic *La cançó del pros Bernard* (1867) i la cançó *La Complanta d'En Guillem* (1872).



### JOAQUIM RUBIÓ I ORS (1818-1899).

És poeta, historiador i dramaturg. Professor de la Universitat de Valladolid i anys després de la Universitat de Barcelona on exerceix primer de vicerector i més tard de rector.

L'obra de **Joaquim Rubió i Ors** -que es mou entre la teologia, l'assaig de crítica literària i d'història i la poesia i la dramàtúrgia- cal situar-la en el marc del Romanticisme i la Renaixença catalana. Amb l'aplec de poemes *Lo gaiter del Llobregat* (1841), **Joaquim Rubió i Ors** marca, en certa manera, algunes de les bases temàtiques, mètriques i lingüístiques de la poesia catalana a partir de mitjans del segle XIX. És un dels sol·licitants de la reinstauració dels Jocs Florals de Barcelona i l'any 1863 n'és nomenat mestre en gai saber. N'és president a partir del 1890.



### EMILY BRONTË (1818-1848)

Emily Jane Brontë va ser una poeta i novel·lista britànica, germana de Charlotte Brontë i d'Anne Brontë. *Cims borrascosos*, la seva única novel·la, és considerada com un clàssic de la literatura anglesa.



## 150 ANYS DEL NAIXEMENT

### 150 anys del naixement de **Pompeu Fabra** i 100 anys de la publicació de la **Gramàtica Catalana**.

Pompeu Fabra (Barcelona, 1868 – Prada de Conflent, 1948), gramàtic i lexicògraf, va expressar des de molt jove el seu interès per la lingüística. Les seves primeres propostes en el camp de la gramàtica veuen la llum sota el segell de L'Avenç. El 1912, va publicar la seva fonamental *Gramàtica de la lengua catalana*, que tindrà una nova versió el 1918: *Gramàtica catalana*, que l'Institut d'Estudis Catalans la va adoptar com a oficial.



## CENTENARI DEL NAIXEMENT

### MONTserrat ABELLÓ (1918 – 2014)

A més de la seva obra poètica, com *Vida diària* (1963), *Foc a les mans* (1990), *Dins l'esfera del temps* (1998) o *Memòria de tu i de mi* (2006), cal destacar les traduccions de poetes anglosaxones, sobretot de Sylvia Plath. També tradueix a l'anglès textos de Salvador Espriu i Mercè Rodoreda, entre d'altres, que contribueixen decisivament a la difusió de la literatura catalana a l'estranger.

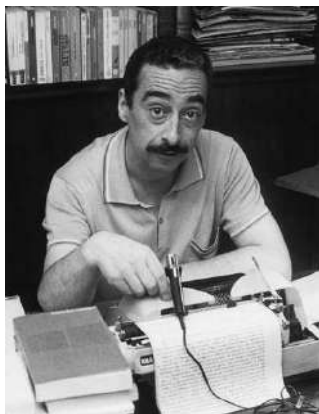


### MARIA AURÈLIA CAPMANY (1918 – 1991)

Néta de l'intel·lectual Sebastià Farnés, autor de la *Paremiologia catalana comparada*, i filla d'Aureli Capmany, folklorista i col·laborador en revistes infantils. Amb la seva primera novel·la *Necessitem morir* (publicada el 1952) va quedar finalista del premi Joanot Martorell de 1947, premi que va guanyar l'any següent amb *El cel no és transparent*. El seu prestigi com a narradora li va arribar amb novel·les com *Betúlia*, *El gust de la pols* i *Un lloc entre els morts*, aquesta última premi Sant Jordi de 1968. Va ser una de les escriptores catalanes més polifacètiques, ja que a més de la narrativa es va dedicar a la traducció, va conrear el teatre, l'assaig i altres gèneres literari; també va escriure lletres de cançons a les quals Marina Rossell va posar música.



### MANUEL DE PEDROLO (1918 – 1990)



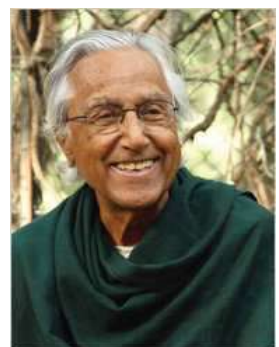
Nascut en el 1918 a la localitat catalana de Aranyó, va passar la infància i l'adolescència a Tàrrrega, i en 1935 es va traslladar a Barcelona.

En el 1949 va publicar el seu primer llibre l'obra "Ésser en el món", un poemari. El 1953 data la seva primera novel·la, "És vessa una sang fàcil". Prova tots els gèneres: poesia, teatre, novel·la, assaig... La seva bibliografia de creació arriba a superar el centenar de títols. Però on el seu treball sobresurt, en qualitat i en quantitat, és en la novel·la, amb l'exploració dels temes propis del novel·lista: la solitud, la incomunicació, la vida sense sentit... Els recursos que utilitza són sempre variats, així com les tècniques: psicologia, simbolisme, policíaca.. La seva obra més llegida, i també la més venuda, ha estat, i ho continua sent, *Mecanoscrit del segon origen*.

El 1979 va rebre el Premi d'Honor de les Lletres Catalanes.

### RAIMON PANIKKAR (1918 – 2010)

De pare indi i hindú i mare catalana i cristiana, és una de les veus més lúcides del pensament contemporani per les seves aportacions al diàleg intercultural i interreligiós. Doctor en filosofia, en ciències i en teologia, va exercir la docència en diverses universitats d'Europa, l'Índia i els Estats Units. El 1946 és ordenat sacerdot catòlic. Trepitja l'Índia per primer cop l'any 1954: «Me'n vaig anar cristià, em vaig descobrir hindú i torno budhista, sense haver deixat mai de ser cristià.» Als anys vuitanta s'instal·la a Tavertet, on impulsa la Fundació Vivarium (avui Fundació Vivarium Raimon Panikkar). L'obra de Panikkar ha estat estudiada per quaranta tesis doctorals i per cinc congressos internacionals monogràfics.

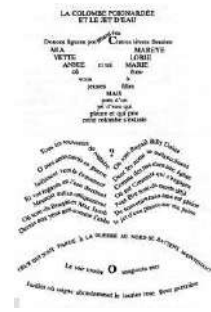




## ANIVERSARI DE LA MORT

### GUILLAUME APOLLINAIRE (1880 -1918)

Guillaume Apollinaire va ser un poeta, dramaturg, contista, novel·lista i crític d'art, francès, d'origen polonès, capdavanter del moviment surrealista.



### BARTOMEU ROSSELLÓ-PORCEL (1913 – 1938) 80è aniversari

#### BROLLADOR

L'àngel desinfla les galtes  
i encén les flames de l'aigua,  
entre ficcions d'incendi  
i polèmica de nacres.

Quin cristall trenca les llàgrimes?  
Quina espasa entre les albes?  
Fina estructura de l'èxtasi.  
Calitja de porcellana.

Perla viva, branca clara,  
entre les ombres més càndides,  
catedral de clarianes.

Entre perles de cascada  
i diamants implacables,  
l'agonia de les aures.



Pertanyent a una família modesta, va estudiar el Batxillerat a l'Institut de Palma de Mallorca, on va ser deixeble de Gabriel Alomar. En la seva joventut va publicar nombrosos articles de tipus cultural. Va estudiar Filosofia i Lletres a Barcelona. Va viure a la Residència d'Estudiants de Catalunya. El 1930 va publicar l'Antologia de poemes Mallorquins. A Madrid va entrar en contacte amb els editors de la revista Creu i ratlla i alguns dels grans poetes de la

Generació del 27. La seva mort prematura, de tuberculosi, el va convertir en el símbol d'una generació perduda i en una figura essencial de la primera meitat del segle XX. La seva poètica, de gran rigor formal, es reuneix a *Nou poemes* (1933), *Quadern de sonets* (1934) i *Imitació del foc* (1938).

### JAUME FUSTER (1945 – 1998) 20è aniversari

Va ser un escriptor genuí, amb voluntat de ser-ho i de crear lectors per tal que la literatura catalana pogués arribar al màxim de públic possible. Per això, la bibliografia d'aquest autor no es pot circumscriure a un sol gènere, sinó que va tractar temàtiques diverses –novel·les policíiques, ficció mitològica, periodisme polític, impacte dels mass-media... Al costat de l'obra literària hi ha, també, una notable tasca de i d'articulista als principals mitjans de comunicació catalans, així com l'aportació que va fer en el camp audiovisual, com a guionista televisiu i cinematogràfic.



### LEÓN FELIPE (1884-1968) 50è aniversari



Felipe Camino Galicia de la Rosa, conocido como León Felipe, fue un poeta español. El nombre de León Felipe, con el que se ha consagrado como uno de los grandes poetas de lengua castellana, y por el que se le conoce universalmente lo utilizó por primera vez en 1919, cuando concluyó la definitiva versión de su libro: "*Versos y oraciones de caminante*". Aunque su estilo es personalísimo y difícil de encasillar, se le suele adscribir a la nómina de los poetas de la Generación del 27.

#### Luz...

Cuando mis lágrimas te alcancen  
la función de mis ojos  
ya no será llorar,  
sino ver.

## MARIA-MERCÈ MARÇAL

(1952-1998) 20è aniversari

Maria Mercè Marçal neix circumstancialment a Barcelona. El fet de viure i créixer en un entorn rural serà determinant per a Marçal. El 1963 se'n va a estudiar el batxillerat a l'institut de Lleida. Durant aquesta etapa escriu els primers textos en català. Abans d'acabar els estudis comença a impartir classes de català, en el marc de la resistència antifranquista, a **Sant Boi de Llobregat**.

La dècada dels setanta representa l'entrada de Marçal en el món literari i en l'activisme polític i feminista, que no abandonarà mai. El 1972 es casa amb el company d'estudis i poeta Ramon Balasch, de qui es separa el 1976. Aquest mateix any guanya el premi Carles Riba de poesia amb el seu primer poemari, *Cau de Ilunes*. El 1980 té la seva filla Heura. Decideix afrontar la maternitat en solitari i dedica a la filla alguns poemes (com ara *Triar*). El 1994, Marçal publica *La passió segons Renée Vivien*, que li val un reguizell de premis.

En els darrers anys de la seva vida, Marçal impulsa el Comitè d'Escriutores dins el Centre Català del PEN Club. El 1996 se li diagnostica un càncer. En aquests anys de lluita contra la malaltia escriu bona part de *Raó del cos*, que es publicarà pòstumament el 2000. Mor el 1998 a Barcelona, als 45 anys, i és enterrada a Ivars d'Urgell. Abans de morir rep la Medalla d'Honor de Barcelona.



Durant la infantesa, al jardí de la masia



Durant l'embaràs, disfressada de verge, ironitzant sobre la seva condició de mare soltera.



Ja amb càncer, en una fundació sobre la malaltia.



⚡A Cadaqués, ja en tractament per la malaltia, al costat de la seva mare i la seva filla (1997).

## BREU ANTOLOGIA

MARIA-MERCÈ MARÇAL

### DIVISA

A l'atzar agraeixo tres dons:  
haver nascut dona,  
de classe baixa i nació oprimida.

I el tèrbol atzur de ser tres voltes rebel.

### BRUIXA DE DOL

Pujaré la tristesa dalt les golfes  
amb la nina sense ulls i el paraigua trencat ,  
el cartipàs vençut, la tarlatana vella.  
I baixaré les graus amb vestit d'alegria  
que hauran teixit aranyes sense seny.  
Hi haurà amor engrunat al fons de les  
butxaques.

### TOMBANT

Avui, vint-i-u de desembre,  
he sortit al balcó:  
sota una pluja que ja amainava  
he vist els testos, les olles, els pots  
de conserva, plantats d'atzavares,  
de cintes, begònies, geranis i cactus,  
de cabellera de la reina  
i d'alegria de la casa.  
I el gessamí, que si se'm mor, no se'm mor.

Feia molts dies que no sortia al balcó  
corrent darrere d'amors i d'altres coses.

Com un peix sense bicicleta  
cerco el meu cor entre les ones.  
Alço la copa on mor la lluna  
en vi molt dolç.

M'he emborratxat de solitud.

*Els teus petons  
tenen el deix amargant  
de les olives arbequines .  
Però, com elles ,  
l'un porta l'altre .*

### FOGUERA JOANA

Amic, et citaré al cor d'una petxina.  
Petit ocell, ajoca't en el pit de l'onada.  
Dóna'm la llengua, amor. Dóna'm la sal.  
I dóna'm també  
aquest dolç llangardaix que en duu follia  
quan s'enfila per l'herba.  
Ben a pleret, que ens hi atrapi l'alba.

Avui tancaria el llangardaix en una gàbia.  
I que fos la festa dels dits,  
la dansa de l'heura a cau d'orella,  
la tendresa de la planta dels peus,  
l'or negre de cella i de l'aixella.  
Seguiria els camins que el deliri oblida  
amb pas molt lent  
com el del bou que llaura  
aquest paisatge de lluna gitana.

### ZODÍAC

Lligo els records i tanco la maleta:  
que engoleixi aquest llast l'avenc marí.  
Que els peixos cusin la boca d'un destí  
amarinat en aigües de desfeta.

Fem joc de nou a l'estranya ruleta  
i llancem daus inèdits al camí.  
Lladres gasius, amb el foc per botí,  
cremem el darrer full de la llibreta!

Cal que encertem, amb l'ai de la sageta,  
l'arbre i el cor, la fulla i el verí  
i ens fem penyora d'amor a la bestreta.

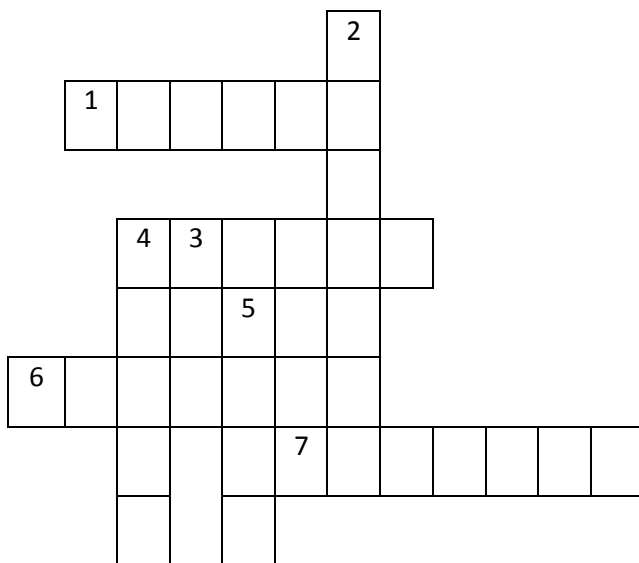


# ENTRETENIMENTS

Descobreix els 6 personatges de Manga



U	Q	N	E	B	N	H	J	O	P
K	G	A	S	A	I	Y	U	N	O
Y	Ñ	R	A	V	M	G	Ñ	P	W
A	R	U	B	H	U	T	T	T	K
U	G	T	L	S	G	J	S	R	B
Y	U	O	G	A	E	U	U	S	A
V	U	B	K	Y	M	Z	B	W	G
N	P	K	N	U	X	V	A	P	M
P	B	V	I	H	Z	Z	R	Y	O
C	N	U	I	I	U	I	U	M	J



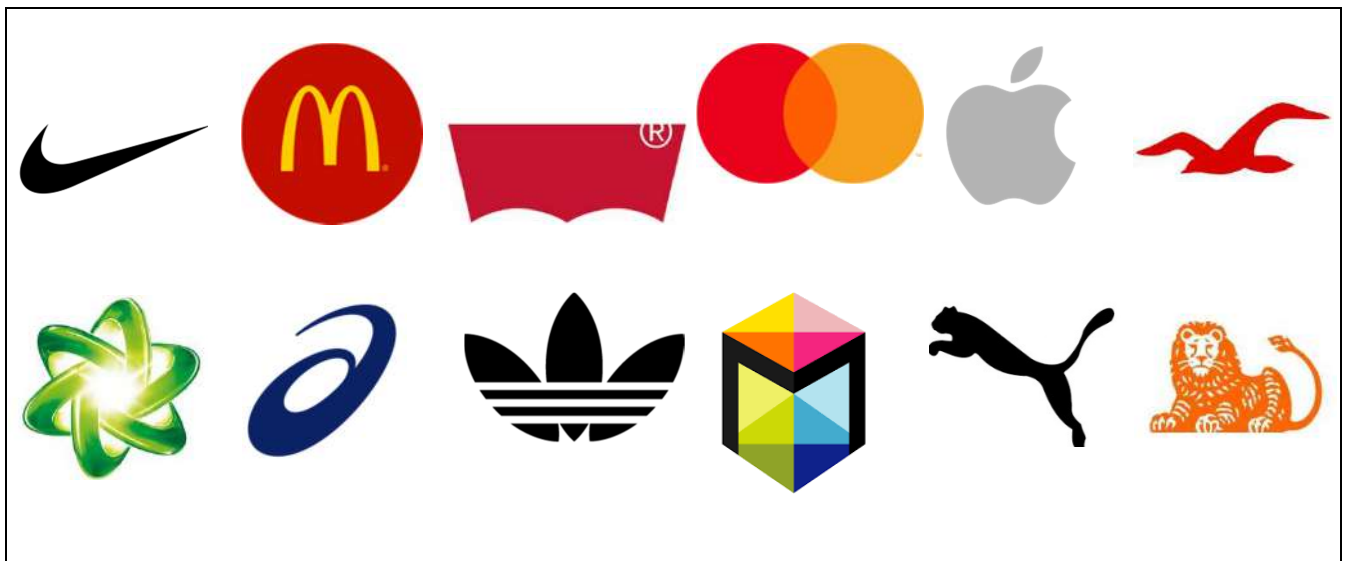
**BUSCA EL NOM DE SET ANIMALS**

1. És de color blanc i negre
2. Viuen en un rusc
3. És un mamífer carnívor de la família dels fèlids
4. Són mamífers quadrúpedes remugants criats com a bestiar
5. Animal de companyia
6. Amb les seves baves es poden fer cremes
7. Té vuit potes

Troba el nom de quatre cadenes de restaurants:



Troba 6 marques de roba:



Troba 5 marques de mòbil:





# ENDEVINALLES

Té cua i no la remena  
i no és animal de mena.



Un jardí ple de flors blanques  
amb un jardiner encamat;  
mai no hi plou i mai no hi  
neva  
però sempre està mullat.



Un líquid que és bo per beure  
i un altre per amanir  
formen un instrument  
que dóna goig de sentir.



Dolça, groguenca i verdosa,  
a tothom faig bon profit;  
vols saber què sóc?  
Espera, que em sembla que  
ja t'ho he dit.

És un canari molt groc,  
que no canta gens ni poc.



Adrián Valcarcel  
Pau Chavarría



# RECOMANACIONS DE VIATGES



**PARIS**  
Perquè hi ha Eurodisney  
Dani Álvarez 3rA



**LOS ANGELES**  
Perquè vull provar el menjar, fer fotos i comprar roba  
Lucía Aguilar 3rB



**MALDIVAS**  
Perquè és bonic  
Andrés Gómez 3rB



**PORT AVENTURA**  
Perquè m'encanta  
Oscar Calvo 3B



**BERLÍN**  
Perquè m'agraden les tradicions  
Irene Cabrera 1B



**ROMA**  
Perquè es molt bonica  
Víctor Vargas 3rA



# RECOMANACIONS DE CANÇONS



Mocho Chavea: *Conmigo*  
Perquè és molt xula. Edgar - 1D



Bad Bunny, J Balvin i Prince Royce:  
*Sensualidad*  
Perquè m'agrada. Noelia - 4C



Beret: *Vuelve*  
Perquè és molt sentimental. Aina 2A



Ozuna: *Egoista*  
Perquè té ritme. Judit - 2A



Plan B, Niky Jam: *Fanática Sensual*  
Perquè l'escoltava de petit. Joel Lora - 3C



Sara Rodríguez i Naiara Acero

# RECOMANEM VIDEOJOCS



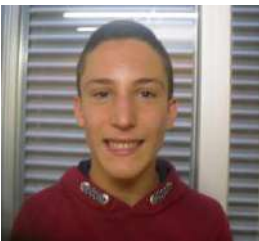
**Fifa 18**  
 Pel handicap i perquè surt Cristiano Ronaldo a la portada  
 Dani Álvarez 3B



**Just Dance**  
 Perquè m'agrada ballar  
 Lucía Aguilar 3B



**GTA 5**  
 Perquè és divertit  
 Hatimb 1d



**Handball 16**  
 Perquè practico aquest esport  
 Gerard Borrego 2d



**Call of Duty**  
 Perquè m'agrada la guerra  
 Carles Aparicio 2D



**Infamous**  
 Per la seva història  
 Alejandro Vivanco 4c





# TIERRA TRÁGAME



Hem recollit anècdotes diverses que ens han explicat alumnes del centre:

El meu avi en Cap d'Any es va confondre i no va posar 12 raïms, sinó que en va posar 50.



De petit vaig menjar uns bombons de licor, i al cap d'una estona anava borratxo.



Mentre em dutxava, van entrar els meus avis i tiets al lavabo cantant-me l'aniversari feliç.



Vaig anar al zoo, i em vaig ficar en un lloc ple de cabres. Em vaig despistar un moment i una cabra va començar a menjar-se el meu vestit.



Una vegada estava passejant amb el meu pare i el es va distanciar una mica. Jo vaig anar corrents per intentar atrapar-lo, i de sobte em vaig xocar de cara amb el vidre d'una marquesina, perquè no es podia veure.



El divendres passat vaig portar tacons. Jo no estic acostumada a portar-los i va ser bastant dolorós ballar amb ells. Finalment a l'acabar la classe, vaig anar corrents pel carrer amb ells i em vaig caure en un bassal, em vaig aixecar i vaig tornar a caure en ell dues vegades més.



Un dia estava sortint de l'escola i vaig agafar el braç a la mare i li vaig fer un petó. Però no era la meva mare, ni la coneixia!



Em vaig fer passar per una persona que no era per demanar fotos compromeses.



Vaig pegar al meu germà, el meu pare em va enxampar i ell també li va pegar. Se'n va anar plorant.



A la nit em vaig llevar sonàmbul i vaig escapar-me de casa fins a un parc corrents en pijama. Els meus pares em seguien per darrere. Finalment em van portar una altra vegada a casa dormint.



De petit estava fent caca i vaig caure dins el vàter.



Anabel Castillo i Paula García

# ETS UNA PERSONA ORDENADA?

## 1. Quan tens la habitació desordenada....?

- A) La reculls d'immediat, no pots veure l'habitació desordenada.
- B) Ho faràs més tard. Quin pal!
- c) Ja ho farà la meva mare.

## 2. Quan tens cole...?

- A) Et prepares tot el dia abans.
- B) Ho preparo mentre esmorzo.
- c) No ho prepares. Portes tots els llibres encara que no tinguis l'assignatura.

## 3. A l'hora de menjar...?

- A) Ets molt net, i si embrutes alguna cosa ho neteges a l'instant.
- B) Intentes tenir cura, però et sols tacar.
- c) Sembles un porc i no t'importa.

## 4. La teva taula d'estudi...?

- A) Només tens el que necessites i l'essencial.
- B) Tens papers per tot arreu, i no tens molt espai per estudiar.
- C) Més que una taula d'estudi sembla un traster.

## 5. Tens una rutina?

- A) Sí, tinc tots els meus dies i hores organitzats.
- B) Més o menys, la meva agenda és el meu cervell.
- C) Jo visc l'instant.

## 6. Què t'apuntes a l'agenda?

- A) Absolutament TOT.
- B) No tot, se m'obliden coses.
- C) Què és una agenda?

## 7. Et canvies la roba interior diàriament?

- A) És clar. Quin fàstic!!!
- B) Quasi cada dia.
- C) Que!? Com a molt me'ls giro.

## 8. Vas de visita casa de un amic i la casa està desordenada...

- A) Et poses nerviós i comences a ordenar.
- B) Ajudes a ordenar una mica al teu amic.
- C) No ordenes res, la teva està pitjor.

## 9. Quan fas un treball ho fas...?

- A) Ho fas molt bé, ordenes les teves idees, fas esborranys...
- B) Ho fas directament no et fan falta esborranys.
- C) Directament ni ho fas.

## SOLUCIONARI

**MAJORIA DE A:** Ets una persona ordenada, t'agrada tenir-ho tot organitzat. Ets molt controlador/a i si no tens les coses controlades et poses molt nerviós/a.

**MAJORIA DE B:** Més o menys ets organitzat, però se t'escapen cosetes puntuals, podries millorar.

**MAJORIA DE C:** T'és igual tot, no fas res, la teva vida és un desastre. Hauries de canviar moltes coses.



Paula Garcia i Anabel Castillo

# ETS UNA PERSONA EGOISTA?

1- Estàs jugant sol/a amb la teva pilota. Vénen uns/es nens/es que no coneixes i et preguntes si poden jugar amb tu. Què faries?

- A- No! És la meva pilota, no la penso compartir amb desconeguts/des.
- B- Sí, però les normes les poso jo, sense discussió.
- C- Sí, jugar contra més gent millor, més divertit.

2- Si el teu germà/ana et demana els teus colors (als que tens molt d'estima) els hi deixaries?

- A- És clar que no. Que se'ls compri ell igual que me'ls he comprat jo.
- B- Pot ser, depenent de quin dia m'agafi.
- C- Entre germans ho compartim tot. Sense problema.

3- Si estiguessis en un examen i el teu/va millor amic/ga es queda en blanc. L'ajudaries si li va el curs en aquest examen?

- A- No, que hagués estudiat més. Jo no en tinc la culpa.
- B- M'ho pensaria en el moment. Si el profe mira molt, no.
- C- Sí, a mi m'agradaria que m'ajudessin.

4- Imagina't que et toca una gran quantitat amb la loteria. Què faries amb els diners?

- A- Està clar que tot per a mi: viatges, capritxos, roba, etc.
- B- Una part seria per a mi i la meva família i una altra la donaria a alguna ONG per una bona causa.
- C- Ho donaria tot: ajudar ha de ser sempre el primer.

5- Si un amic/ga teu es deixa l'esmorzar, compartiries el teu?

- A- No, se n'hagués recordat.
- B- Sí, però que sigui l'última vegada :D
- C- Sí, és clar! És un amic.

6- Si pel teu aniversari et regalessin el que sempre has desitjat, el compartiries amb els teus cosins?

- A- Per suposat que no, que me'l trencaran.
- B- Sí, però només 10 minuts.
- C- Sí, amb la família es comparteix tot. És el que més estimo.



**MAJORIA DE A:** Ets una persona molt egoista, mai ajudes a qui ho necessita. Podries millorar això i convertir-te en una persona més amable.

**MAJORIA DE B:** Tens un punt egoista. No sempre ajudes a qui ho necessita, però si t'hi poses podràs aconseguir no ser egoista.

**MAJORIA DE C:** No ets gens egoista, sempre ajudes sense pensar-t'ho massa.

Marcos García i Lydia Fernández



SOLUCIONARI

U	Q	N	E	B	N	H	J	O	P
K	G	A	S	A	I	Y	U	N	O
Y	Ñ	R	A	V	M	G	Ñ	P	W
A	R	U	B	H	U	T	T	T	K
U	G	T	L	S	G	J	S	R	B
Y	U	O	G	A	E	U	U	S	A
V	U	B	K	Y	M	Z	B	W	G
N	P	K	N	U	X	V	A	P	M
P	B	V	I	H	Z	Z	R	Y	O
C	N	U	I	I	U	I	U	M	J

- ANIMALS**
- 1.Zebra
  - 2.Abella
  - 3.Lleó
  - 4.Vaca
  - 5.Gos
  - 6.Cargol
  - 7.Aranya

1. Tagliatella (1)
2. Maserati
3. Android
4. Apple
5. Nike
6. Adidas
7. Tommy & mel's (2)
8. Realidad Virtual
9. Game
10. Udon (3)
11. Foster's Hollywood (4)
12. Pepsi
13. Lays mexicanes
14. Fanta
15. Itunes

Té cua i no la remena  
i no és animal de mena.  
(cullera)

Un jardí ple de flors blanques  
amb un jardiner encarnat;  
mai no hi plou i mai no hi neva  
però sempre està mullat.  
(boca, dents, llengua)

Un líquid que és bo per beure  
i un altre per amanir  
formen un instrument  
que dona goig de sentir.  
(violí)

Dolça, groguenca i verdosa,  
a tothom faig bon profit;  
vols saber què sóc?  
Espera, que em sembla que ja t'ho he dit.  
(pera)

És un canari molt groc,  
que no canta gens ni poc.  
(plàtan)

- MARQUES DE ROBA**
- Nike
  - Levis
  - Hollister
  - Asics
  - Adidas
  - Puma

**MARQUES DE MÒBIL**

The block contains five brand logos: 'neken' in red lowercase, 'RAZER' in green uppercase, the Apple logo, 'iMAN' in black uppercase, and '360' in green stylized uppercase.



# EL MUR

**“Cerrando los ojos se apaga el universo, pequeño telón para tan inmenso escenario.”**

**“No es contigo en el camino, es caminar solo conmigo y que te vengas tu también”.**

**“He dado vueltas en círculo por no quitarte de en medio”**

**“Los amigos son como la sangre, cuando se está herido acuden sin que se los llame.”**

**“Mis labios en la taza amargan el café, no sé si queda azúcar pero quédate.”**

**“Eres tan pobre que solo tienes dinero.”**

**“Mis sueños son mentiras que un día dejaran de serlo”**

**“Cuando te sientes extraño caminando por tu zona, cuando ves a quien más quieres feliz con otra persona.”**

**Marco, García i Lydia Fernández**



GRATIS

ÉS RECICLAR



PAPER

11:15 A.M.

11:45 A.M.



Quam mengis al pati,  
Residus evita deixar-hi!

NO DEJES



QUE TERMINE ASÍ



¿QUIERES QUE ESTO  
PASE?  
CUIDA TU PATIO

